

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
11. szám

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

Szombat
1933. évi január 14

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, póstautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszéd-
díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő
egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174 — HIRDETÉSEK díja 6 lej, szövegoldalon 9 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

NAGY IZGALMAK JUGOSZLÁVIÁBAN

Császárhús

Nyugaton már valamennyire beletörőd-
tek abba, hogy a gazdasági élet meneté-
be az állami beavatkozás belekotnyeles-
kedik. Jobb ma egy veréb, mint holnap
egy tuzok! — Jobb ma az etatizmus,
mint holnap a kollektív gazdasági rend!
— mondják és ezért bár berzenkednek az
új rend és rendszer ellen, türik és csi-
nálják, szenvedik és viselik az új parolát.
Az etatizmus nem egyéb, mint utkore-
sés az utvesztőben. Vannak téves ayo-
mok, hamis ösvények, vak sikátorok, az
új utaknak mindig megvan a maga tan-
dijuk is, de bocsánatot nyer, aki hibázik,
mert tévedését a jószándék és a gondos-
ság vezeti.

Nyugaton az vezeti. Itt, Keleten, ha a
jószándékot el nem is vitatjuk, de a gon-
dosság hiányát meg kell állapítani. Gon-
datlan az állami beavatkozás, amely teg-
nap azt a csudabogarat szülte, hogy Cser-
noviczból akar császárhúst szállítani, mi-
kor a császárhús a Bánságban — terem.
Finomak és megértőek vagyunk, amikor
ugy mondjuk, hogy ez a szakértelmetlen-
ség — gondatlanság.

Lehet, hogy több, lehet, hogy mindenek-
felett még külön politika is, sőt az is le-
het, hogy üzlet.

Igy nem lehet azonban csinálni. Az ál-
lami beavatkozást — ez a végén majd ki-
derül — ezen a mai alapon sehogyan
sem lehet csinálni, de ha már csinálják,
csinálják nyugati módon. Nyugaton a ke-
reskedő adja a szakvéleményt, a statisztika-
tus és elméleti közgazdász az irányvo-
nalat, a pénzügy a tőke segítségét és
a politikus csak a pecsétet nyomja rá.
Nálunk mindent a politikus csinál és
az üzlet is úgy csinálja, mint a poli-
tikát: fellángolással, demagógiával, a pil-
anát ötleteiből és rosszul. Ugy csinálja,
hogy Csernoviczból szállítják a császárhúst,
holott a Bánságban terem a jó-
shírei.

Ha majd felülről kiáltanak

A háztulajdonosok szövetsége tegnapi ko-
lozsvári gyűlésének az a része, amelyen az
adó-kijárákról beszéltek, nagyon érdekes le-
hetett, de nem hiszük, hogy a leleplezés
„nagy izgalmat” váltott volna ki a polgárság
közében.

Mikor az első adó-kijáró, évekkal ezelőtt,
megjelent adó-alany előtt és a fülebe sugta
azúzi ajánlatát, talán izgalom fogta el a pol-
gárt, reménykedő, vagy megbotránkozó izga-
lom, de évek óta hozzászokott már ezekhez
az ajánlatokhoz és legalizálta a kijárási lehe-
tőségét.

Felelős kormányférfiak, felelős helyről nem
egyszer megállapították már, hogy aki érti
a zörgést, az kevés adót fizet, sőt azt is meg-
állapították, hogy vannak olyan adó-szákér-
lők is, akik még annak módját is kitűnően
értik, hogy miképpen lehet az adózás köte-
lezettségét alól teljesen kibujni.

Ez a kolozsvári „izgalom” nem lehetett ko-
moly felháborodás. Hangoskodás volt mind-
össze, kiáltás, amely az „egyekig” akart érni,
a tömeg elragadtatói fűtöttsége volt csupán,
nagy ordítás, amely már évek óta tartó igaz-
ságtalanságok ellen lázad.

A hanghullámok a végtelenben elomlanak
és marad, mi volt. A pusztaság marad és a
változatlan kijárási rendszer marad, amely a
becsületet tovább sújtja és a gazembert to-
vább is kivételezi.

Nem alulról felfelé, hanem fentről lefelé
kellene egyszer nagyot kiáltani és nagyot üt-
ni is. Minden korrupciót ki lehet pusztítani,
ha erős a torok és kemény az ököl.

Maniu mindenképpen visszavonul

A miniszterelnök ma délelőtt kihallga-
táson jelent meg a király előtt, de az
audiencia eredményét egyelőre nem
közlik a nyilvánossággal

Maniu főképpen azért vonul vissza, mert az udvar nem tartja
tent a kinevezésével kapcsolataiban tett biztosítékokat

Bukarest, január 12.

A kormányválság hetedik napján végül
megtörtént a döntő fordulat. Maniu mi-
nisztereivel folytatott hosszas tanácsko-
zás után úgy határozott, hogy az uralko-
dó elé terjeszti a maga és kormánya le-
mondását. Ez az elhatározás szerdán este
született meg. Maniu azonnal felhívta
Szinaját és a királytól kihallgatást kért.
Az uralkodó azt válaszolta, hogy csütör-
tök reggelre a fővárosba érkezik.

A király még a csütörtöki nap folya-

mán, Maniu lemondásának tudomásul vé-
tele után megkezdte a szokásos formasá-
gokat: kihallgatáson jelennek meg nála a
törvényhozó testületek elnökei és a jelen-
tősebb politikusok. E pillanatban, amikor
a sorokat írjuk, valószínű, hogy csak a
kormány távozik, de a rendszer marad.
Legtöbb eshetősége Vajda Sándor kor-
mányalakításának van, az új kabinetben
azonban Maniu, Mihalache, Madgearu és
Armand Calinescu nem fognak részt ven-
ni. Titulescu esetleg ki lehet egyeztetve
Vajdával.

Miért távozik Maniu?

Mint ismeretes, Titulescu, az örök köz-
vetítő, ezuttal is az ellentétek elsimításá-
nak feladatát vállalta magára. A külügy-
miniszter többféle proposícióval állt elő,
amelyek mind Maniu és együttesének
a jelenlegi formációban való megmaradá-
sát célozták. Titulescu főjavaslata az
volt, hogy Marinescu ezredes és Dumit-
rescu tábornokot, akik miatt a kormány-
válság kirobbant, egyelőre függesszék fel
és állítsák fegyelmi bíróság elé, a kor-
mány pedig változatlanul maradjon he-
lyén olyképpen, hogy a király a kabinet
iránti bizalmának valamilyen kitüntető
formában megnyilatkozást ad.

Maniu erre a proposícióra azt válaszol-
ta, hogy neki személyesen semmiféle el-
lentéte sincs Marinescu ezredessel és kö-
vetkezőképpen az udvarral sincs egye-
netlensége. Azonban ő, mint kormányfő és
mint a kormány elnöke, természetesen szoli-
dárissal Mihalacheval, mint belügymi-
niszterrel és mint a kormánypárt ale-
nökével.

Ha Mihalache megelégszik Titulescu
formulájával és visszavonja lemondását,
ő a maga részéről az incidenst lezártának
tekinti. Azonban — fejezte be Maniu —
ez esetben is visszavonulok a kormány-
zástól.

A miniszterelnök eme rideg álláspont-
jának magyarázata az, hogy októberben,
amikor elvállalta a kormányalakítást,
Maniu az uralkodóval hosszabb tartamu
kormányzásban egyezett meg. Ugyanis az
a program, amelynek alapján Maniu a
miniszterelnöki tisztséget elfogadta, al-
kalmas volt arra, hogy a kormánnyal
szemben a tömegek ellenszenvét váltsa
ki: A genfi egyezmény, mintegy 15 ezer
tisztviselő elbocsátása, a fizetések újabb
csökkentése, az adóbehajtó szervezet mű-
ködésének hatékonyabbá tétele és a többi
ilyen rendszabályok távolról sem voltak
alkalmasak arra, hogy emeljék a kabinet
népszerűségét.

Azonban mindezek az intézkedések,
hosszabb ideig tartó alkalmazás után, az
ország pénzügyi és gazdasági helyreál-
tásának terén kiváló eredményeket hoz-
tak volna.

A Maniu-óhajtottá garanciák olyan tes-

mészettük, hogy azokat az uralkodó el-
utasítja és így a kormány távozása két-
ségtelen.

Ma reggel Maniu miniszterelnök laká-
sán a kormány vezető tagjaival megbe-
szélést tartott, majd a pályaudvarra ment
a király fogadására. Az uralkodó meg-
érkezése után a kormánypárt elnöki ta-
nácsa, amelyen Vajda Sándor kivételével
az összes tagok résztvettek, értekezletre
gyűlt össze.

Ezt követően a miniszterelnök kihall-
gatáson jelent meg az uralkodónál.

Az audiencia 30 percig tartott és déli
12 órakor ért véget. Mikor Maniu elhagy-
ta a királyi palotát, a várakozó ujság-
íróknak csak ennyit mondott:

— A felség ismételt megbeszélésre ké-
retett vissza. Kihallgatásom a késő dél-
után folyamán fog megtörténni.

Arról, hogy a maga és kormánya nevé-
ben benyújtotta-e lemondását, a minisz-
terelnök nem volt hajlandó elárulni sem-
mit. Általános azonban az a hír, hogy
Maniu közölte az uralkodóval visszavo-
nulási szándékát, de a lemondást még
egyelőre nem akarják nyilvánosságra
hozni.

Közvetlen Maniu után Tilea Viorel volt
miniszterelnökségi államtitkár, Vajda
Sándor bizalmi embere jelent meg az
uralkodónál kihallgatáson.

Márcsak ebből is arra lehet következtet-
ni, hogy Maniu utódja a kormányfői
székben valószínűleg Vajda lesz.

Amennyiben az udvar nemcsak Maniu
kormányával, hanem a rendszerrel is szá-
kítana, annyiban Duca miniszterelnöksé-
ge áll előtérben.

Maniu a királyi kihallgatás után Vlad
Aurélal másfél óráig megbeszélést folyta-
tott.

Lemondott a Maniu-kormány

az uralkodó megkezdte a pártvezérek kihall-
gatását a kibontakozás végett

Lapzárta kor jelentik: Maniu miniszterelnök délután fél öt órakor
kihallgatáson jelent meg a Calea Victoriei-
n lévő palotában, az uralkodó
előtt. Az audiencia fél óra hosszat tartott.

A királyi kihallgatás után, amely a mai napon már második volt,
a palotából való távozásakor Maniu a következő nyilatkozatot tette az
ujságíróknak:

— Benyújtottam az uralkodónak a magam és kormányom lemondá-
sát, amit az uralkodó el is fogadott. Azt ajánlottam az államfőnek, hogy
olyan kormányt hozzon az állam élére, amely a jelenlegi parlamenttel
együtt dolgozhatna.

A kormány lemondását a fővárosi lapok rendkívüli kiadásokban
közölték. A királyi palotát hatalmas tömeg veszi körül, mivel az uralko-
dó még a mai nappal megkezdte a pártvezérek kihallgatását az új
kormány megalakítására.

Maniu döntő fordulatot jelentő kihallgatásán Titulescu, majd
Mihalache volt a királynál és csak azután következett be a kormány
végleges lemondása.

A csendőrmester, aki a sajtószabadságról eddig keveset tudott

Csikszereida, január 12.

Carbunaru csikkarcfalvi csendőrmesternek órát kellett adnunk a törvényiszteleiből és a csendőrségek hatáskörének ismeretéből.

Makó Mózes, a B. L. és a N. újság csik megyei terjesztője két rikkancsot alkalmazott Csikkarcfalván lapjaink árusítására. Ő úgy tudta, hogy erre nem kell különösebb engedély, a rikkancsoknak elég a kiadóhivatal igazolványa. Természetesen elszámította magát. Carbunaru őrmester azon a véleményen volt, hogy az igazolványokat a prefektúrán is láttamoztatni kell, különben tilos az árusítás. — Makó Mózes gyorsan beszaladt Csikszereidába, felkereste ottani tudósítónkat, és megkérte, hogy az igazolványokat láttamoztassa a prefektúrán.

— Miért a prefektúrán?

— A csendőrmester ur ezt a parancsot adta. Legjobb eleget tenni a kívánságának, mert a vita vele nem használ semmit.

Ez kétségtelenül böcs és gyakorlati belenyugvás volt. Az újságíró is belátta, hogy ez az egyedüli megoldás. Gyorsan rendbeszedte tehát magát — mert Makó Mózes reggeli tisztálkodás közben tette a látogatást! — s elrobogott a vármegyházra, egyenesen a prefektushoz. A prefektus azonban gyűlösen volt. Nem baj, jelenteti magát, kéri a sürgős kihallgatást s majd, ha a gyűlést néhány percre felfüggesztik, hirtelen aláírja azt a két igazolványt.

Igy képzelte az újságíró s nem az ő hibája, hogy nem így történt. A prefektus valóban soronkívül fogadta, azonban módfelett elcsodálkozott, amikor megtudta, hogy miről van szó.

— Mit akar az az őrmester? Hogy én rikkancsigazolványokat láttamozzak?

Persze, ez olyan vakmerő feltevés volt, hogy maga a prefektus is mehökkent: volna erre valami vendelet, utasítás, vagy éppen törvény? A vármegyei főjegyzőhöz fordult: Kérem, főjegyző ur, nézzen utána, hogy van-e valami különleges rendelkezés az újságok terjesztésére vonatkozólag.

Molnár főjegyző hamar elkészült. Kiolvasta, hogy a kiadóhivatalok az elsőfokú megyei rendőri hatóságokkal láttamoztathatják a rikkancsigazolványokat, hogy a rikkancsok egészen szabadon dolgozhassanak. A két igazolvány aláírására tehát dr. Giuman főszolgabíró illetékes.

A főszolgabíró nem volt a hivatalában. Lábtöréssel fektült a lakásán. Sebaj, a főlog sürgős, az újságírónak oda is el kell mennie. Nem is történik semmi baj. Giuman dr. készségesen aláírja a két igazolványt s közben bosszankodik a csendőrmester tudálékossága miatt. A most már aláírt rikkancsigazolványok villámgyorsan jutnak vissza Makó kezéhez, ő pedig villámgyorsan rohan az állomásra, hogy elérje az éppen induló vonatot.

— Kicsit hajszás volt, de öröm, hogy valamilyen gyorsan és sikeresen el lehetett intézni a hatóságokkal — nyugtatja magát az újságíró, s ezzel leveszi napi-rendről a kérdést.

Sajnos, nem sokáig! Délutánra újra Makó Mózes állja el az útját, amint éppen loholóban van dolgai után.

— Hát maga mi az ördögöt keres még mindig itt?

— Még mindig nem enged élni a csendőrmester. Sőt, most van az igazi nagy baj. Carbunaru azt mondotta, hogy a főszolgabíró beteg, nem láttamozhat igazolványokat.

nyilvánvaló tehát, hogy úgy az aláírás, mint a pecsét hamis.

Nyomban meg is indította az eljárást: kilátásba helyezte a letartóztatást és az igazolványokat elkobozta. Most már igazán gyorsan cselekedni kell valamit!

Újra a prefektúra! Ott majd hanyatvágódtak a derék őrmester zseniális okoskodásán. Viszont mit tehetnének? A csendőrszárnyparancsnokságra kellene szíelni, hogy onnan adjanak utasítást.

Az újságíró újra loholt. A szárnyparancsnokságon Angelescu kapitány éppen a kezében tartotta az elkobzott igazolványokat és mosolyogva tanulmányozta az őrmester jelentését.

Az újságíró bezzeg nem mosolygott. — Azonban mindössze annyit engedhetett meg magának, hogy nem mosolygott. Viszszakapta az igazolványokat s aztán a csendőrmesternek is elment a szigoruhangú irások dorgatórium: tanulja meg ebből az esetből, hogy a törvények péterajlására nem ő hivatott, a prefektúra és a főszolgabírósa fölött pedig nincs jog ellenőrzést gyakorolni.

Reméljük, hogy megtanulja ezt most Carbunaru őrmester.

A kormányválság és a kolozsvári munkanélküliek

Deleu főpolgármester a válság elintézéséig nem vállal garanciát, az élelmiszerek kiszolgáltatásáról

Kolozsvár, január 12

A Maniu-kormány válsága rendkívül súlyos csapást jelent a kolozsvári munkanélküliekre.

A város pénzkészlete teljesen elfogyott és a munkanélküli segélyek folyósítására semmiféle alap nincs.

Deleu dr. főpolgármester úgy akart a helyzetet segíteni, hogy személyi garanciát vállalt a szállítóknál a munkanélküliek támogatására kiosztott természetbeni segélyek anyagszállításaiért, a kormányválság miatt azonban tegnapi óta mára

megváltoztatta álláspontját és most már nem mer kötelezettséget vállalni. A kormányválság tehát annyit jelent a kolozsvári munkanélkülieknek, hogy a bukaresti események kibontakozását fa és élelem nélkül kell kívánniok.

A polgármester ugyanis a politikai válság elmúlásáig semmiféle garanciát vagy kötelet nem akar vállalni.

és még azt is felesleges fáradságnak tekint, hogy a város követeléseinek kistüregéért leutazzon Bukarestbe.

»Az 1932 évi pénzügyi pánik végetért«

Jó üzlet lenne az Egyesült Államok számára a háborús adósságok leszállítása — mondja Albert Wiggin

London, január 12

Albert Wiggin, Amerika egyik legnagyobb bankjának: A Chase National Banknak az elnöke, a közgyűléshez intézett jelentésében a háborús adósságoknak a lausannei értekezlet szellemében való módosítását sürgeti. Lausanne — úgy mond — óriási haladást jelent s Amerikának nem szabad elfelejtenie azt a jóindulatot, amelyet Franciaország ezen az értekezleten tanúsított. Szilárdul meg a gyökök győződve, — mondja Wiggin a jelentésében — hogy jó üzlet lenne az Egyesült Államoknak a háborús adósságok leszállítása s ha ezt már egy évvel ezelőtt megtették volna, ma nem volna világgazdasági válság, fontsterling-probléma és a világpiaci árak nem zuhanáltak volna. Minden jó bankár bizonyos elkerülhetetlen

eredményeket tesz becsléssel, de bajba jutott adósának, vagy pedig behajtja, ami behajtható, de rendesen többet ér el, ha lehetővé teszi, hogy adósa folytassa üzletét. A hitelező államnak is jobb üzlet, ha fenntartja adósa fizetőképességét és lehetővé teszi, hogy az adós felemelt fővel folytathassa üzleti tevékenységét.

Kijelentette még Wiggin, hogy az 1932 évi pénzügyi pánik végetért, a bizalom mindjobban megszilárdul és 1933 év őszén a jelentékeny üzleti javulás jelei mutatkoznak. Rooseveltnek az a kijelentése, hogy a törvényhozó testület nem korlátozhatja az elnököt a külhatalmakkal folyó tárgyalások tekintetében, kilátást nyújt a háborús adósságoknak, a kereskedelmi fellendülés e legnagyobb akadályainak a kiküszöbölésére.

A Nagyváradi Takarékpénztár betéteseit azt követelik, hogy a bank vonja vissza kedvezőtlen fizetési ajánlatát

A nyugalmazott vezérigazgató 25 ezer lej nyugdíjat kap(?)

Nagyvárad, január 12.

A Nagyváradi Takarékpénztár néhány hónappal ezelőtt kényszeregyezséget kért. Ennek a kényszeregyezségre kérelmenek során a bank hitelezőinek száz százalékos kielégítést ajánlott, sőt négy százalékos kamatot is fizetni akart azzal, hogy úgy a tőkét, mint a kamatokat három év alatt fizeti ki. A módosított kényszeregyezséget törvény nyomán a bank azután új ajánlatot tett, amelyben eredeti ajánlatát megváltoztatta.

Ez az új ajánlat már csak ötven százalékról szól, kamatot nem ígér és ezt az ötven százalékos kvótát a bank csak öt év alatt hajlandó megfizetni.

Az új ajánlattal kapcsolatban a bank betéteseinek felkeresték a bank igazgatóságát, kijelentették, hogy amennyiben az intézet új ajánlatát vissza nem vonja, a

bank ellen akciót indítanak, tiltakozó gyűléseket tartanak. A betétesek felpanaszták az igazgatóság előtt, hogy a betétesek pénzét veszi el a kényszeregyezségre eljárás helyett, hogy az alap- és tartaléktőkéket használnák fel és különösen nehézményezik, hogy Bocsánszky Lajost, a bank anyaintézetének a Kolozsvári Takarékpénztár vezérigazgatóját, 25 ezer lej havi fizetéssel akarja az igazgatóság nyugdíjazni.

Általában az erdélyi magyarság nagyon nehézményezi, hogy a gazdag Pesti Elő Hírnök Takarékpénztár, amelynek affiliációja úgy a kolozsvári anyaintézet, mint a nagyváradi fiókállalat, ezt a két intézetet veszni hagyja és ezzel megkárosítja azokat a magyar tőkéseket, akik a magyar bankkal szemben a legteljesebb bizalommal voltak.

Dalmáciáról ne legyen szó

Mussolini elismeri, hogy belső okok miatt háborúra nem gondolhat

Olaszország és Jugoszlávia között Franciaország közvev

London, január 12.

A mai nap legjelentősebb külpolitikai eseménye Mussolini békebeszède. Az olasz diktátor az angol sajtó tudósítói előtt hosszabb nyilatkozatot tett, amelynek során Mussolini kijelentette, hogy Olaszországot a béke gondolata és vágya önti el. Mussolini e nyilatkozatában őszintén bevallja, hogy Olaszországnak már csak azért is a béke pártján kell állni, mert e pillanatban belső ügyei annyira teleteltek, hogy háborús konfliktusokra nem

is gondolhat.

— Ami az olasz-jugoszláv konfliktus ügyét illeti, e tekintetben is Olaszország a legteljesebb békülékenységre hajlandó.

Az újságírók itt az alábbi kérdést tették fel:

— Nem származhatik az olasz-jugoszláv konfliktusból európai háború?

Mussolini így válaszolt:

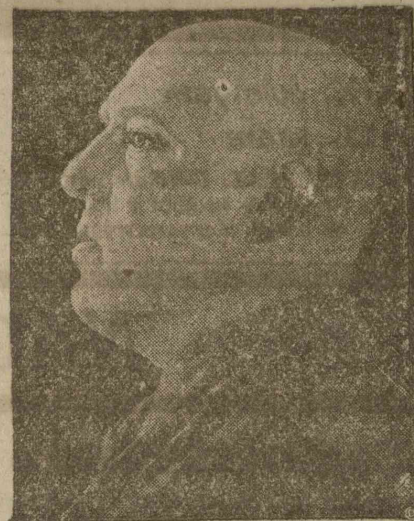
— Nem vagyunk és nem akarunk militariszták lenni.

Ugyancsak a jugoszláv-olasz ellentét

ügyében Juvenel, az új francia nagykövet közvetítő javaslatokkal állott elő. A nagykövetnek az a javaslata, hogy Jugoszlávia biztosítson szabad kezet Olaszországnak Albániát illetően, aminek ellenében Olaszországnak ki kell jelentenie, hogy

altén politikája sem a jelenben, sem pedig a jövőben nem irányul Dalmácia ellen

és bármilyen viszonyba is kerüljön Itália Albániával, Olaszország sohasem akar

majd a dalmát politikába beleavatkozni. Juvenel véleménye szerint, ha úgy Olaszország, mint Jugoszlávia ezt a móduszt elfogadják,

nincs semmi akadály annak, hogy az olasz-jugoszláv megnevezési szerződés is megkötődjen.

Franciaország — így hírlik — ennek a közvetítésnek árat is szabott és azt kívánja, hogy

Olaszország mondjon le a Földközi tengerrel illetően tengeri fegyverkezési egyenjogúsági jogáról.

A francia javaslat mindenestre azzal kecsegtet, hogy azt úgy Jugoszlávia, mint Olaszország elfogadja, de Olaszországnak nem érdemes ezért a csekély közvetítő „szívességet” olyan nagy árat fizetni, mint amilyent Franciaország kér. Olaszország sohasem fog lemondani arról a jogáról, hogy a Földközi tengeren ugyanolyan joggal fegyverkezzen, mint Franciaország, vagy bármely más nagyhatalom és így valószínű, hogy az új nagy közvetítő javaslata éppen a „közvetítési jutalék” miatt megbukik.

Halál vár P. p. Pistára

Szeged, január 12.

Megemlékeztünk már arról, hogy a szegedi törvényszék most tárgyalja egy „Pipás Pista” nevű férfiruhás asszony szörnyeteg bűnügyét, aki családtagjai felbujtására legutóbb egy gazdálkodót s egy földművest gyilkolt meg. A törvényszéken ma reggel hangzott el a vádbeszéd. Dávas János ügyész kijelentette, hogy a bestiális asszony viselt dolgai a rémregényírók fantáziáját is túlhaladják. Az ügyész leszögezte, hogy bérnyilkosság történt s megállapítja, hogy a vádlott a tárgyalás elejétől fogva, cinikusan viselkedett. A védelem csak a déli órákban jutott szóhoz. Ítélet, amely valószínűleg halálra szól, estére várható.

— A SIRO SZERZŐ ÉS AZ UDVARIAS VAMTISZT. Szombaton délután Meller Rózsi, az Irja hadnagy szerzője, aki bécsi lakos, darabjának századik jubilaris előadására Budapestre ment és mert figyelmes szerző, a darab minden szereplőjének hozott valamelyes ajándékot. Kinek egy pudertartót, kinek email ceruzát és minden egyes ajándékra egy kis „kártya” a felirattal: „100 x írja”. A csomagok azonban, amelyben az ajándékok voltak, egy kis baj történt. A pórnő, aki a kupét átvizsgálta, megtalálta az ajándékokat, el akarta kobozni a csomagokat. Nemcsak mint be nem jelentett pórnő köteles árut akarta lefoglalni, de furcsának és gyanúsának találta a kis ezüst plaketteket is. Meller Rózsi természetesen kétségbeesetten tiltakozott, sőt a szerzőnél aligha eset volna más siráfakadt Végre megegyezett abban, hogy a pórnőrendeltség főnöke elvett a plaketteket. A magyar pórnő isztig „kártya” alantasanak jelentését s egyetlen szót választott. Odafordult Meller Rózsihoz és ezt mondta:

— Gratulátok!

— Mi természetesen nem mentesítette a kitűnő szerzőt az alól, hogy az ajándékok után a pórnőt megfizesse.

A nagyváradi rendőrök megverik azokat, akik baloldali könyveket olvasnak

A letartóztatott banktisztviselőket átkísérték az ügyészre

Nagyvárad, január 12. Részletesen beszámolt a B. L. arról, hogy kommunista propaganda vádjával terhelten a nagyváradi rendőrség letartóztatta a Hitelbank több tisztviselőjét és tisztviselőnőjét. Tegnap délután az egyik letartóztatott, Lövi Bélát átkísérték az ügyészre, ahol elrendelték 30 napos

vizsgálati fogságát. Lövi az ügyészre kijelentette, hogy képtelen lábára állni a rendőrségen ugyanis úgy elverték őt és két kolléganőjét is, hogy állandóan hasító fájdalmak kínozzák.

Mindössze az volt ellenük a vád, hogy baloldali írók munkáit olvassák?

Változatlan a helyzet az észak-kinai határon

Japán nem alkuszik

Sanghaj, január 12.

Az észak-kinai helyzet egyelőre teljesen változatlan. A diplomáciai tárgyalások semmiféle eredményt nem hoztak, viszont a japánok nem mutatnak hajlandóságot a visszavonulásra.

sőt folytatják az előrenyomulást és már az északon elvonuló kínai falat is elérték.

A kínai hatóságok jegyzéket intéztek a japán főparancsnoksághoz s közölték, hogy elismerik a bokszer-jegyzőkönyvnek a kínai csapatok visszavonulására vonatkozó intézkedéseit, abban a reményben, hogy ezzel a Japán és Kína között fennálló ellentétet sikerül kiküszöbölni.

Az ókiráltság vasútvonalak egyes részein több méteres hó fedí a síneket

Bukarest, január 12.

A napokon keresztül hulló hó óriási zavarokat okozott az államvasutak forgalmi rendjében. A CFR vezérigazgatóságának hivatalos jelentése szerint

a Plojest-tandarei vonalon a pályát 2 méter magas hóréteg takarta el.

Saratuica, Cazanesti, Andrasesti, Poenaru-Bordea, Uj-slobozia, Bucu és Ograda állomásokat a hó szintén elborította. Tandareit és Fetesti között minden forgalom megszűnt. A konstancai Rapid, amely kedden indult el Konstancából, Ciulnita állomásról már nem tudott kimenni, mert a pályát itt is 2 méter magas hóréteg borította el.

A Stefan cel Mare-rol elnevezett Rapid is elakadt Cotesti és Gugiesti között s kizsabadítására Focsaniból két segélymozdonyt vezényeltek ki.

Besszarábiában különösen nagy zavarokat okozott a napokon keresztül hulló hó, amely a vasúti pályákon 5-6 méteres magasságban halmozódott fel.

Focsaniban 4 méteres hó hullott, úgy, hogy a hivatalokat és iskolákat be kellett zárni. A város a külvilágtól teljesen elvágtódott. Egy autó úgy megrekedt a város szélén, hogy utasait műszaki csapatokkal szabadították ki.

Bodrudza területén az erős hideg és a hóviharak a farkasordákat bezaarták az emberektől lakott vidékek közelébe.

Comarova közelében farkasok támadtak meg egy szekeret, amelyen három földműves ült.

A szorult helyzetben levő falusiak két farkast irtásos küzdelem után agyonverték s amíg a többi fenevadak azokból jönlaktak, a földművesek elmenekültek.

A kettőséletű ember a szatmári törvényszék előtt

Nappal a vevőket szolgálta ki, éjjel a legvakmerőbb betöréseket követte el

Szatmár, január 12.

A szatmári törvényszéken csütörtökön délután kezdették meg Farkas Sámuel kereskedőnek a mellékesen vakmerő betörőnek büntetésében a főtárgyalást.

Farkas Sámuel detektívregényből való tipikus figura.

Nappal becsületes és szolgálatkész kereskedő volt, de este átváltozott betörővé, aki a legkockázatosabb bűntényeket hajtotta végre és mindig gazdag zsákmánnyal távozott a betörés színhelyéről.

Annak idején, amikor a nyáron letartóztaták, az erdélyi lapok heteken keresztül foglalkoztak Farkas Sámuel kalandjaival. Igen jó és hálás riporttéma volt a kettőséletű ember, mert Marosvásárhelyen, Máramaroszigeten, Szatmáron és Nagyváradon hajtott végre betöréseket és vitt magával igen nagy értékű ékszereket.

A szatmári törvényszéken a tárgyalás a megszokott formákkal kezdődött. Kihallgatták a vádlottat, majd felolvasták a vádlatot, amely szerint

Farkas Sámuel éjszakai kalandjain több, mint hetven betörést követett el.

Különös érdekességet kölcsönözött a törvényes tárgyalásnak az, hogy a bíróság elé az aktákon kívül kitergettek a bűnjelként lefoglalt ékszereket és drágaságokat. Farkas Sámuel nagyon óvatossá volt, mert a zsákmányt gondosan elrejtette. A rablott ékszereket részben Marosvásárhelyen, részben pedig Csehszlovákiában lakó apósánál ásta el.

A vallatáskor megnevezett helyeken szűrték

a rendőrség meg is találta zsákmánya tekintélyes részét, amely körülbelül félmillió lejt ér.

A törvényszéki kihallgatáson Farkas a terhére rótt betöréseket legnagyobb részben beismerte, néhányról azonban hallani sem akar. Nagyon érdekes az, amivel ez a kettőséletű ember védekezett. Elmondotta, hogy

a mai mostoha gazdasági viszonyok között kereskedői pályáján nem tudott boldogulni s annál becsületes munkával szerzett, az bizony alig olt elég a megélhetéshez. Ezért olt kénytelen valami jobban jövedelmező éjszakai mellékfoglalkozást keresni.

Tekintettel arra, hogy a nagyszabású bűnügyben több, mint ötven károsultat kell kihallgatni, valószínű, hogy a szatmári törvényszéken megkezdett fő tárgyalás péntekre is elhúzódik és a bíróság csak akkor hozhat ítéletet.

50 napi fogház egy öngyújtóért

Nagyvárad, január 12.

A bihardiószeri csendőrségről bekísérték a nagyváradi ügyészre Szabó Ágnes paraszthasznosítót, akinél egy öngyújtót találtak. A Monopol a bíróság törvénye szerint Szabó Ágnes 5000 lej pénzbüntetésre ítélte. A szerencsétlen falusi asszony, aki a legnagyobb nyomorúságban és szegénységben él, a bíróságot nem tudja kifizetni s így büntetését 50 napi fogházra változtatták át.

Hitler engedékenyebb

Februárban a nemzeti-szocialisták belépnek a Schleicher-kormányba

Berlin, január 12.

A várva-várt Schleicher-Hitler találkozás nem történt meg. Hitler váratlanul elutazott Berlinből és csak a jövő héten tér vissza oda és így a találkozás legkorábban csak a jövő héten történhetik meg.

Politikai körökben ettől a találkozástól nagyon sokat remélnek, legalább is azt remélik, hogy

Hitler és Schleicher ez alkalommal fegyverszünetet kötnek.

A nyugodt fegyverszüneti napok alatt aztán, valószínűleg csak február havában, Hitler megtárgyalja Schleicherrel, hogy melyek azok a feltételek, amelyek mellett a nemzeti-szocialisták belépnek Schleicher kormányába.

Ebben az esetben Hitler beleegyeznék abba, hogy a birodalmi gyűlés megnyitását márciusra tolják ki.

Előbb-utóbb megtalálják azt a formai lehetőséget is, hogy a január 24-re kitű-

zött birodalmi gyűlést, az öregek tanácsának szavazata ellenére is, hogyan lehet majd márciusra elhalasztani.

Hugenberg a centrum és valószínűleg azok a disszidens nemzetiszocialisták is, akik Hitlerrel megelőzőleg tárgyalnak már Schleicherrel, semmi esetre sem törődnek bele abba, hogy az utolsó pillanatban Hitler csatát nyerjen és nem igen egyeznek majd bele abba, hogy a január 24-i megnyitást elhalasztják. A pártok mindegyikétől azt követelik Schleichtertől, hogy végre adjon már nyilatkozatot, olyan nyilatkozatot, amely a kormány teljes programját is magában foglalja.

Schleicher addig is, amíg Hitlerrel tárgyal, megkezdte a többi pártvezérekkel való tárgyalást, hogy azokat tervének megnyerje. Hír szerint már a holnapi nap folyamán tárgyalni fog Hugenberggel, Dingeldey-jel és Kaassal a centrum vezérével.

Dan-e már gázmaszkja?

Nagyon kellemetlen előadásban részesült Kolozsvár közönsége

Szemléltető oktatás gázháború esetére

Kolozsvár, január 12.

Vége a kolozsvári polgárságot is kioktatták, hogy a jelenlegi béke tulajdonképpen nem béke, hanem csak előkészület az elkövetkezendő és minden eddiginél borzalmasabb háborúra.

A tüzőltő laktanyában tartották meg a nagyszerűen elkészített, ügyesen szemléltető, de egy cseppet sem megnyugtató előadást. Megjelent ezen az előadáson maga a polgármester is, valamint a többi civil hatóságok fejei. Nem maradhattak el természetesen a katonai hatóságok sem, hiszen ez az ügy tulajdonképpen az ő mesterségük körébe vág. Az előkelőségek felvonulása kétségkívül az annyira szükséges komolyságot és az ügy fontosságának a tudatát kölcsönözte az előadásnak.

Először egy szakasz tüzőltő a gázmaszkokkal gyakorlatozott. Azután gummiruhába öltözött tüzőltők vonultak fel és „Iperit” nevű újfajta embergyilkoló eszköz elleni védekezést mutattak be.

Az „Iperit” másodpercek alatt öl és egészen

különleges hadigépek árasztják el vele a megtámadott várost. Védekezni ellene csak teljes gummiruhában lehet.

Az előadó felvilágosította a hallgatóságot, hogy a szükséges és elég sokba kerülő gummiruhák nem lehet ellátni az egész közönséget. Ezért szükséges ilyen gummiruhák szakaszok kiképzése. Ezek a gummiruhások veszik majd fel a harcot az lepirtelt a megtámadott város védelmében.

Az emberekre vonatkozó gyakorlatok és tudnivalók bemutatása után sor került az állatok védelmének az ügyére is. Az újfajta hadászati gázok minden élőlényt megölnek, tehát védeni kell a háziállatokat is.

A tüzőltők az előadás során gázmaszkokkal felszerelt kutyákat és lovakat mutattak be. Inkább mulatságos, mint rémületes látvány volt ez, a hallgatóság azonban mégis rémüléssel hagyta el a tüzőltő laktanyát, ahol megmagyarázták neki, hogy készülnie kell a legkeserűbb halálmérgekre, a gázmaszkok beszerzése pedig, különösen valamelyik szállító szempontjából, már most nagyon költséges dolog.

Tömeges adófelelbezés Kolozsváron

Kolozsvár, január 12.

A kolozsvári gazdák tömegesen adják be a felelbezéseket az adókövetések ellen. Az egyenes adóról szóló törvény 17-ik szakasza tudniillik azt írja elő, hogy a földműveléssel foglalkozó gazdák csak akkor tartoznak házádot fizetni, ha 3 szobásnál nagyobb lakásban laknak. Ez a rendelkezés vonatkozik a városban lakó földművesekre is, tehát a városi földművesek sem kötelesek házádot fizetni. A Hóstátban lakó kolozsvári földművesek hatalmas táborra csak most szerzett tudomást a törvénynek erről a rendelkezéséről s bár az adóhivatal eddig könyörtelenül kivetette rájuk a házádot, most már nem hajlandók többé ezt az adómet megfizetni és törvényben biztosított jogukat a tömeges felelbezések útján igyekeznek érvényesíteni.

Méregre nem volt pénze, az apja szemcseppjeit itta meg egy munkanélküli

Nagyvárad, január 12.

A nyomor és munkanélküliség átlag minden nap megköveteli a maga áldozatát. Nagyváradon szinte nap-nap mellett történnek öngyilkosságok, amelyeknek az oka a munkanélküliség. Tegnap délután Rosenfeld Mór 27 éves kétségdobja el magát az életét. Mivel méregre nem volt pénze, apjának szemcseppjeit itta meg a szerencsétlen fiatalember, aki már hónapok óta munkanélküli tengődött.

Hock János Budapesten

Budapest, január 12.

Hock János, aki az októberi forradalom után a magyar nemzeti tanács elnöke volt, 14 évi emigráció után végre elhatározta, hogy visszatér Magyarországra. Hock János csütörtökön délelőtt 11 órakor elutazott Bécsből s Budapestre előreláthatólag este érkezik meg.

„Uj földesur” lett Jack Hylton Magyarországon

Budapest, január 12.

Jack Hylton és hírneves dzsesszenekara egy héten keresztül hangversenyezett a magyar fővárosban. Hylton mester, a dzsez koronázatlan királya, olyan horribilis gázsit vett fel az egyhetes vendégszereplésért, ami a mai viszonyok mellett szinte csinos vagyonra rug.

A magyarországi kiruccanás után a zenekar visszatért Londonba, ahol Hyltont azonnal fürge riporterhad vette ostrom alá. A cépszerű Jack el'anaszolta az újságíróknak, hogy

ujjonnan szerzett pénze a valutakorlátozás miatt nem tudja mag'nal vinni s ezért nagyobb fizetést követel a Magyarországon.

KILENC SZÁZALÉK OSZTALÉKOT FIZET A MAGYAR NEMZETI BANK

Budapest, január 12.

A magyar Nemzeti Bank főtanácsa szerdán ülést tartott, amelyen jóváhagyta a bank mérlegét és nyereség-vesztésének számláját. A főtanács úgy döntött, hogy az ötödfélmillió pengő tiszta jövedelemből kilenc százalékot javasol a közgyűlésnek.

A ráta leszállításáról a főtanács ülésén nem volt szó, holott Budapest banki és kereskedelmi köreiben számoltak azzal, hogy ezen az ülésen a főtanács a Nemzeti Bank kamatlábát 4 és fél százalékról 1 százalékra szállítja le.

MACDONALD az angol királynál

London, január 12.

MacDonal angol miniszterelnök szerdán délután Sandringhambba utazott, ahol a király vendége volt. MacDonald utazása célját illetően nyilatkozott és kijelentette, hogy látogatása személyes jellegű és az politikai kérdésekkel összefüggésben nincsen.

A vetések állása

Róma, január 12.

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet az egyes államokból érkezett jelentések alapján az őszi vetések állásáról a következőket közli:

Az Egyesült Államokban az elmúlt héten nagyon enyhe volt az időjárás és hiányzik a hótakaró az őszi vetésekről.

Romániában ugyancsak hiányzott a hótakaró, eddig azonban fagykarok nem fordultak elő. Egyes vidékeken drótférget észleltek, amelynek kártevése azonban ebben az időszakban még nem bír nagyobb jelentőséggel.

A béketárgyalások egyik delegátusa nyíltan bevallja, hogy loga'muk sem volt az érdekelt területek viszonyairól

London, január 12.

Gh. N. Barnes, aki a világháború alatt az angol kormány tagja, a béketárgyalások alatt pedig Anglia egyik delegátusa volt, rendkívül érdekes nyilatkozatot adott a közép-európai problémákról és a revízió kérdéséről.

A volt békedelegátus annak leszögezése után, hogy a világháború befejezése után 15 évvel a világ újra háború felé sodródik s Franciaország és szövetségesei illig fegyverben vannak, arra mutatott rá, hogy a Páris környékén letárgyalott békeszerződéseket háborús atmoszférában, a győzelem hangulatában kötötték meg és nagyon kurtán bántak az igazsággal és a méltanyossággal.

Mint Anglia egykori delegátusát, — mondotta nyilatkozatában Barnes — nem személy szerint is terhel a felelősség ezekért a szerződésekért. Őszintén beismertem, hogy annak idején, amikor Közép-Európa térképét újra megrajzoltuk, loga'munk sem volt az érdekelt területek viszonyairól.

Nyilatkozatában végül arra utalt, hogy min volna a régi döröszögeket és tévedéseket továbbra is fenntartani és éppen a háborús veszedelem elkerülése végett volna szükség arra, hogy a békeszerződések (I. és II. szakasza alapján a revíziót tárgyalás alá vegyék).

Megindul a csehszlovák állatszindikátus működése

Prága, január 12.

Hirt adtunk már róla, hogy a csehszlovák állatbeviteli szindikátus megkezdte működését. Az érdekeltek között támadt ellentétet következtében még nem indult meg a szindikátus működése, azonban az egyezmény az elmúlt napokban végre meg is létrejött, úgy, hogy a szindikátus működésének kezdete most már csak napok kérdése. A bevitel szétosztása olyként történik, hogy 25 százalékot a mezőgazdák kapnak, 25 százalékot a fogyasztási szövetségek és 50 százalékot a szabad kereskedelem. A szabadkereskedelm kategóriájába sorozták a húsfuvaripar szövetkeztét is, amelybe 80 üzem tartozik.

Földi Dezső dr. budapesti ügyvéd egy újságirótól tudta meg, hogy elrendelték a letartóztatását, mire felesége és a hirhozó jelenlétében mellbelőtte magát

Budapest, január 12.

Tragikus öngyilkossági kísérlet történt szerdán este a magyar fővárosban.

Felesége és egy hírlapíró jelenlétében revolverrel kétszer a mellébe lőtt Földi Dezső dr. budapesti ügyvéd, akit súlyos sebesüléssel szállítottak azután kórházba.

Az öngyilkosság előzményei a következők:

A budapesti törvényszék ügyészsége különböző ügyek miatt eljárást indított az ügyvéd ellen és kiadta a letartóztatási végzést is, amelyre csütörtökön fogvaoltatották volna. Az egyik reggeli lap munkatársa az ügyészségen kapott felvilágosítások alapján felkereste az ügyvédet és érdeklődni akart ügyei iránt.

Földi dr. így értesült arról, hogy ügye

nagyon rosszul áll, mert az ügyészség már a letartóztatási végzést is meghozta.

Egy pillanat alatt elhatározta, hogy a letartóztatást nem várja meg, hanem öngyilkos lesz. Kihuzta íróasztala fiókját és előkapta onnan revolverét. Az újságíró azonnal közbelépett, hogy az öngyilkosságot megakadályozza. A dulakodás zajára berohant az ügyvéd felesége is, aki segítségére sietett az újságírónak. Kettőn dulakodtak a kétségbeesett emberrel s az asszony sikoltozva biztatta az újságirót, hogy térje kezéből csavarja ki a fegyvert. Ez azonban nem sikerült, mert Földi dr. hirtelen kiszabadította a kezét és kétszer mellbelőtte magát.

Az öngyilkosjelöltet a mentők részvételével első segélyben s azután kórházba szállították.

Zárszámadás Kreuger sikkasztásairól, hamisításairól és csalásairól

London, január 12.

Az egyik londoni könyvelési szakértő cég a svéd gyufakirály összes vállalatainak megvizsgálása után megállapította, hogy Kreuger a legutóbbi tizenegy év alatt 1132 millió svéd koronát költött saját személyes céljaira. A hamisításokat 1917-ben kezdte.

Tizennégy év alatt egymilliárd svéd koronával több jövedelmet mutatott ki hamis mérlegek és koholt követelések segítségével.

A hamisítások az 1923 és 1924. években érték el tetőpontjukat az olasz kötvények gyártásával. A hamisítások sikeres elpárlásától szakértők a következő tények-

nek tulajdonítják: A korlátlan személyes bizalomnak, amelyet Kreuger élvezett; amaz állítása elfogadásának, hogy a titoktartás főfeltétele műveleti sikerének; annak a korlátlan önhatalmu jogkörnek, amellyel őt felruházták, végül az alkalmazottak titoktartó lojalitásának s vak engedelmességének. Kreuger Európában és Amerikában százhatvan vállalatot alapított és ezeknek tizennégy év alatt összesen 157.700.000 fontot bocsátott rendelkezésére.

Kreuger költséges szenvedélyei között megemlíti fényűző életmódját, a Párisban és Stockholmban berendezett tündérpalotáit, és a nők iránti fejedelmi békéztetését.

PÁRISI JEGYZETEK

Mi van a tízenkétfokos meleggel? / Csak a verebek nem ismerik még a krízist / Drága Páris! / Magyar konyha a szerb vendéglőben / Találkozás Trianonban / Jorga és a francia forradalom

Páris, január 12.

A tavaszi idő elmúlt, ma eső van és borzongó hideg. Jölesik a télkabát az utcán és a központi meleg a Coupole-ban. A franciák különben, hevülő temperamentumuk ellenére, elég hidegvérűek; csak az asszonyok öltöznek prémekbe, bundákba, s a gyermekeket bugyulálják be, meztelen térdek és combok fölött, kendőkbe, szveterrekbe, a férfiak általában kabátban, esőköpenyben, vagy könnyű felöltőben járnak. A rácsokapunál is zöldebb füvet a parkokban tegnap még hivatalosan öntözték, ma már az eső öntözi őket hivatalosan. Tegnap még a Luxembourg-kertben ezer, meg ezer ember sülkerezett az áldott napban, teniszszettek, kroketteztek, labdáztek, borgoltak, horkoltak, mialatt az apróságok kis Atlantique-okat usztattak a tavon, vagy bájos csacsikon lovagoltak körül a mezőny, ma csak néhány elszánt természetimádó járja a szomorú ligeteket s nézi részvétlenül az ágakon kuporodó verebeket, melyek „tavaszi” időben pontosabban kapják meg önkéntes és profitetőitől a szemeket, mint otthoni hivatalnokaink a havi járandóságukat. A párisi verebek talán az egyedüliek, akik még nem ismerik a krízist.

KÖZEL HAROMSZÁZEZER SOMÓR. S a megcsappant idegenforgalom. És az egyre növekvő drágaság. Hiába, hogy az ünnepeken folvát a pezsgő, fogyott a pulyka és zsufolva volt minden bár, színház, mozi, music-hall, tánclokál, vendéglő és kávéház és minden gyermek, a legszegényebb is, megkapta a maga kis játékát és cukorkáját, s hiába a bulvárok során a rengeteg sátor, a megostromolt árusítókkkal, jóvendőmondókkal, nótázókkal és rulettekkel, amiken azonban csak tárgyat lehet nyerni, pénzt nem, a gazdasági válság ránehezedik az egész Párisra, minden franciára csak épp úgy mint Bukarestre és Románia minden polgárára. Ha mégis van különbség, — nagy különbség, — ez az, hogy itt a súlyos viszonyok közt is belterjesz gazdálkodás fo-

lyik, az embernek is, a munkásnak is, de a pénznek is nagy a becsülete, s azok, akikre milliók sorsa van bízva, nem azzal kezdik, s nem azzal végzik, hogy első vagyok én, a második is én, s csak valahol messze, amikor minden elment és minden összeromlott, jön a más, a többi, a közérdek, az ország. Koldust nem lát az ember, részegét, — egy asszonyt is, — csak karácsonykor néhányat láttam a földalatti labirintusban, — a metróban, — épp oly rend és biztosság, mint a földfeletti Babelben és ha a rendőr megállítja az autót, hogy a gyalogjárók egyik oldalról átmenessenek a másra, a köztársasági elnök kocsija sem roboghat tovább. A munkanélküliekről pedig ugyan jól gondoskodhatnak. Egy iparos segédet bíróság elé állítottak, mert jogtalanul vett fel 375 frank heti segélyt, ami több, mint kétezer lej.

A DRAGASÁG szemmel látható, zsebileg érezhető. A bor, pezsgő, déligyümölcs, hal, konzerv, lakás, szálloda, közlekedő eszköz, s némely, főképp gyengébbfajta, inkább kész ruházati cikk még aránylag olcsó, de minden egyéb már jelentősen drága. Otthon kétszer mehet az ember moziba és háromszor színházba azon a pénzen, amivel itt egyszer valamirevaló helyre. A jobbfejta női és férfiruha, cipő, fehérnemű, divatúri is, — bizonyos alkalmi vásárlásokat nem tekintve, — alig olcsóbb már, mint nálunk, ellenben az élelmiszerek hallatlanul megdrágultak. A hus kilója 50—140, a vajé 120—140, a burgonyáé 40—60, a zöldségféléé 30—40 lej. Prix fixes vendéglőben az elfogadható ebéd minimális ára borralvalóval 50 lej, de az átlagos szabott árak 10—30 frank, ami 70—200 lejnek felel meg. Más vendéglőben, ahol minden ételt külön fizet az ember, a jobb sültnék 40—60 lej, szárnyasfélének 70—100 lej az ára. A bíróság ép most tárgyalja egy előkelő vendéglő ügyét, ahol egy fiatalember két kis barátjával 36 óra alatt ét- és itlap szerint, szivarokkal és borralalókkal, kerek huszezer frankot költött

el, utolsó parasig azt a pénzt, amit a hivatalban sikkasztott.

A PÁRISI MAGYAR VENDEGLŐK (van már egy sereg), alkalmazkodnak a párisi árakhoz. A Little Hungarian-ben például egy finomabb asztal száz lej, s ehhez igazodik a többi fogás is. Középes szintű magyar, orosz, olasz vendéglőben egy normális hazai ebéd, vagy vacsora legalább hatvan lejbe kerül, de egy kis itallal, csemegével, egészen könnyű száz lejig felvinni. A napokban, tekintettel arra, hogy nemrég volt a kisanant konferenciája Belgrádban, a jugoszláv vendéglő főztjét kóstoltuk meg. Csupa hazai étel, a legmagyarabb magyar konyha: babléves, krumpiléves, gulyás, sóbafőtt, töltött káposzta, sertéskaraj, diósmetélt, s egy sereg otthoni ízű más eledel, a szerb—magyar közösség dokumentuma. Kiderült, — a kiszolgáló magyar pincér árulta el, — hogy a jugoszláv vendéglőnek magyar szakácsa van, sőt még a kukta is magyar.

NEHANY MOZIBAN nagy közönsége van egy magyar legendának, amiben Nagy Kató szerepel, más mozikban, a Gaumont-Palaceban is, a Service Secret, német előadásban megy; nemrég Enescu hangversenyének volt nagy sikere. Popescu Elvira pedig egy nagy párisi színház ünnepelt sztárja. Román szót egyébként keveset hall most az ember Párisban. Versaillesba kellett kirándulni, hogy véletlenül összeakadjunk egy ploesti kalapgyárossal, aki asszonyával és leányával látogatott ide. Trianont is együtt jártuk meg, anélkül, hogy futva kötött barátságunkat revízió alá kellett volna venni.

A CARNEGIE-ALAPITVÁNY olvasótermében is együtt vagyunk békében magyarok, csehek, németek, lengyelek, olaszok, jugoszlávok, japánok, kínaiak, s nincs semmi baj; csendes nyugalmas sziget, ahol a droit international, a nemzetközi jog jótékony szelleme uralkodik. Ott olvasom egy programmon, hogy a francia forradalom tanulmányozásában, amire külön bizottság alakult, Jorga Miklós is részt fog venni. A hazai politika forradalmát már kitanulta.

Halász Gyula

Ismét do'gozott a székelyföldi bicska

Csikszereda, január 12.

Talán a beállót farsang és a vele járó gyakoribb mulatozás az oka annak, hogy Csikmegyében újra erősen, megdöbbentően és elkeserítően dolgozik a bicska. Csak a napokban számoltunk be a csikmenasági gyilkosságról s ennek az egyébként nagyon szorgalmas és józan falunak már újra véres szenzációja van. Farsangi tánc volt. Olyan látogatott farsangi tánc, hogy a mulatni vágyó fiatalság nem fért el a bérelt teremben. A rendezőség úgy segített ezen a nehézségen, hogy két részre osztotta a közönséget s aztán felváltva részesítette őket a táncmuzsika gyönyöreiben.

Egyideig bevált ez az ötletes rendszer, az egyik polkánál azonban néhányan megtagadták a fegyelmet, mire kavardás keletkezett, amiből verekedés lett. András Antal 23 éves legény bicskájával súlyosan megsebesítette Péter nevű öccsét, a következő pillanatban azonban már ő is hatalmas szurást kapott valakitől. Mindkét legényt kórházba szállították. A bevezetett vizsgálat még nem tudta megállapítani, hogy a kavardásban ki szúrta meg András Antalt.

Csikcsekfalván két embert sebesített meg súlyosan egy berugott gazda, Holyagos Ádám. Majláth Farkas Miklós 33 éves és Farkas Miklós 66 éves gazdák az egyik korcsmában borozgattak. Társaságukban volt a kötekedő természetű Holyagos Ádám is, aki iddoggálás közben veszekedni kezdett, majd kést rántott elő s olyan erővel döfte az öreg Farkas Miklósba, hogy átvágta annak válperecét és a tüdejét is súlyosan megsebesítette. A támadás olyan gyorsan történt, hogy a fiatalabb Farkas Miklósnak nem volt ideje közbeledni. Mire felugrott, hogy a késelőre vesse magát, Holyagos kezében már újra villant a bicska s most őrá csapott le. Védekezésül maga elé kapta a karját, amit Holyagos keresztül is szurt.

A két sebesültet kórházba szállították. Az öreg Farkas felépüléséhez nincs remény. Holyagost a csendőrség letartóztatta.

Az angol kereskedelem a lomt stabilizálása ellen

London, január 12.

Az angol kereskedelmi kamarák elnöke sege memorandumot nyújtott át a pénzügyminiszternek, melyben állást foglalt a font stabilizáció ellen akár arany alapú akár más fedezeti alap alapján.

A KIÁBRÁNDULTAK GYARMATA

Pozsony, január 12.

Elmult az újév is. Üzenetek szálltak át az éteren és mindegyikből kiérzódott a reménytelenség akkordja. A világ nem tud önmagára találni. Káros repülőgépek, rohanó expresszvonatok, vágató autók, mamut gőzhajók szelik át a földet és tengereket, cserélnek embert, cserélnek javakat, cserélnek gondolatokat, de a megváltás hangját egyikből sem érezzük. A költők szomorúságról dalolnak, írók nyomorról regélnek, művészek, muzsikusok a szenvedést érzékeltetik zenében, márványban és képekben.

Sohol egy vigasztaló pont. A nyugalom, a gondtalanság lámpásainak fényét elhomályosítja a kétségbeesés feketesége. Az emberek nyugtalanság vesz erőt, a zsemkékben a bizonytalanság felhői tanyáznak, mindenki zaklatott, ideges, türelmetlen, mindenki vár valamire.

És a mai életben akadnak emberek, akik a maguk részéről valamit tenni akarnak. Valami megnyugtatót. Választ akarnak a bizonytalanságból. Megfogható tényeket: realitást és tetteket.

ISTEN VELED EUROPA!

Külön sajátossága ennek az akaratnak, hogy végeredményben elmenekülést jelent — Európától. Ma még csak homályos fröszkelések jelentkezik ez a tenniakarás, de holnap már pozitívum lehet.

Arról van szó, hogy egy maroknyi embercsapat, túlnyomórészt pozsonyiak, akik megunták már a negatívumok öldöklő bizonytalanságát.

Ut akarájuk hagyni ezt a földet és palahol messze, a Csendes óceán egyik szigetén, új otthonra akarnak találni.

Néhány lelkes ember áll ennek a mozgalmnak élén, mely napról-napra jobban alakul ki és a kezdeményező lépéseken túl, kezd élő valóság lenni. Valamennyiüket egy gondolat hatja át, búcsút mondani Európának. Isten hozzádott ennek a megholygatott földrésnek, mely az évezredek civilizáció alatt nyögve és sóba, tozva, elvesztette saját éniét.

De hadd beszéljen az egyik vezető.

...TALÁN A GALAPAGOS SZIGETEK...

— Jól hallotta. Valamire spekulálunk. Még nyers az egész dolog, de kezd kialakulni. El akarunk innen menni, nagyra messzire, ahova nem ért el a civilizáció baktériuma, ahol az ember emberként él. Ötven egyvázú embert akarunk beszerezni, akik egyformán vélekednek a mai állapotokról. Pénzzé tesszük mindennünket és itthagytuk Európát. Hogy tovább megyünk? Még nem tudjuk. Talán a Galapagos szigetekre... talán valamelyik elhagyott afrikai gyarmatra... ez végeredményben nem fontos...

— Itt akarjuk hagyni az európai teraszokat, a városokat és falvakat, ezt a hazug, civilizálatlan civilizációt, összes megoldatlan problémáival együtt, a ketekedések és tépelődések zord megvilágításában. Hogy ez menekülés a dolgok és tények elől? Nem bánom, nevezheti annak is, de mi gyengének érezzük magunkat, hogy a problémákat megoldjuk. Undor van bennünk sok minden iránt, megundorodunk az itteni emberektől, akik hazug fények megvilágításában megalkodott cenzúráknak képzelik magukat, ujjuk a köldökneköket, a denunciansokat, az igazi és állinkek, ezt az egész hazug és beteg világot itt...

Azután megszólal egy másik családott ember, aki szintén menni készül innen. Tagja annak a csoportnak, mely kolóniát akar teremteni valahol a Csendes óceán egyik szigetén. Ő így beszél:

— Le akarjuk függönyözni a multat. Elmegyünk innen. Nekem is az a véleményem, hogy mindegy, hogy hová. Csak el innen. El, míg nem késő, míg a tradíciók és megszokások ezer gyökerei ide nem tapasztaunk bennünket. Nem nézzük a realitásokat. Ma már azokban sem lehet hinni. Elmegyünk messzire, minél messzebbre és ott fogunk élni. Elszakítunk minden köteleket, mely ideköt bennünket. Egy-más között fogunk élni és dolgozni fogunk. De nem könyveket írunk majd, nem portékát árulunk, vagy kereseteket adunk be a bírósághoz és nem beteg tudósokat fogunk kopogtatni. Nem. Östermelők akarunk lenni újból, halászok, és vadászok, kertészek és földművesek. Nem fogunk újságot olvasni, nem visztünk magunkkal rádiót, minden szálát eltépünk, mely ideköt bennünket a régi világhoz.

— Baráti körben pendítettük meg az eszmét, először inkább nosztalgiaiból, de azután észrevettük a csillogó szemekből, hogy ez komoly tett is lehet. És így érlelődött meg bennünk, hogy valamit tenni fogunk ebben az irányban.

A spanyol forradalom területén még mindig harcok vannak

Az anarchoisták a sevillai sztrájkőrök ellen

Barcelona, január 12.

A spanyol forradalom lángjai még mindig fel-felcsapnak. A szerdai nap sem zajlott le zendülések és vérontások nélkül. Valencia mellett az egyik faluban a falusi tömeg megrohanta a csendőrlaktanyát és formális harc után bevette az épületet.

A harc során három csendőrt meghalt. A zendülők közül is igen sokan megsebesültek.

Magában Valenciában is összeütköztek a forradalmárok a rendőrséggel és az összeütközés során igen sokan megsebesültek.

Sevillában az általános sztrájk még mindig tart, bár a munkásság egyrésze ismét munkába akar állni. Ma reggel az egyik villamos-vasutat, mely a sztrájkőröket munkahelyükre szállította, a sztrájkoló csapatok megtámadták és felborították.

Álmosság, vagy technikai hiányosság

A bukaresti vasúti katasztrófával kapcsolatban letartóztatták Fábri Jenő vasutast

Bukarest, január 12.

A bukaresti állomáson kedden reggel lezajlott vasúti katasztrófa vizsgálatában meglepő fordulat következett be.

A fővárosi törvényszék rendeletére letartóztatták Fábri Jenő forgalmi tisztviselőt, aki a katasztrófa időpontjában a Bukarest és Chitila között lévő közvetítő állomáscsaka teljesítő szolgálatot.

A letartóztatás indokolása állítólag a következő: Bukarest állomás látván, hogy a krajovai személyvonat nem érkezett be, a közvetítő állomáscsakra a következő táviratot küldötte:

— Personalul 110, nesosit.

Azaz: A 110-es személy nem érkezett meg. Időközben azonban a személyvonat már elhagyta a közvetítő kis állomást és fél perccel a távirat vétele után teljes sebességgel átruhogott ott a 16-os gyorsvonat is, amelyet Fábri Jenő nem állított meg, mivel — így adja elő — álmos volt és a „nesosit” szavacskát „sosit”-nak, azaz a nem érkezettet érkezettnek olvasta. Így következett be a szerencsétlenség.

Ezt a relációt már eleve is a legnagyobb kételkedéssel fogadjuk. Ugyanis munkatársunk közvetlenül a katasztrófa megtörténte után kint járt a bukaresti Gara de Nord forgalmi

irodájában, ahol a szerencsétlenség idejében szolgálatot teljesítő forgalmi tisztviselő a fenti tényállást úgy adta elő, hogy a személyvonat meg nem érkezését telefonilag és nem távirati útján közölte Fábrival, aki szerinte közleményét az államnyelv rossz ismerete miatt értette félre.

Időközben a telefon távirattá, a román nyelv nem tudása pedig álmossággá lépett elő.

Ettől eltekintve élénk emlékeztünkben van még Mirto közlekedésügyi miniszter nyilatkozata, amely igen határozott szavakkal mutatott rá arra, hogy

a katasztrófát kizárólag a közvetítő állomáscsaka technikai felszerelésének hiánya okozta.

A katasztrófa felelőseinek, vagy felelőseinek természetesen a legszigorubbán büntödniök kell.

Ezt mi magunk is követeljük a köz nevében.

De bűnbakot nem kérünk.

Egyébként a legújabb jelentések szerint a katasztrófa méretei sokkal nagyobbak, mint ahogy az első híradásokból kitetszett. A súlyos sebesültek száma meghaladja a negyvenet is, közülük hatan agónizálnak.

Nagy izgalmak Jugoszláviában

A parasztmozgalom ellojtlása után politikai téren lolyik tovább a harc a diktatúra ellen

Belgrád, január 12.

Jugoszláviában állandóan fokozódik a nyugtalanság és az izgalom. A legutóbbi parasztfelkelés utórezgéseit még mindig érződnek. Igaz, hogy a diktatúrának sikerült gyorsan és kiméletlenül elfojtania a parasztiak megmozdulását, a fölkelés, vagy inkább csak felkelési kísérlet azonban mégsem maradt eredmény nélkül. A diktatúra alá kényszerített tömegek megéreztek, hogy vannak még lehetőségek a küzdelemre. A parasztiok példát mutatnak a szótá a felszabadulási vágy kellemelel szelle erősödött Jugoszláviában a diktatúra kormányának.

Néhány héttel ezelőtt a Vajdaságban volt erőteljes politikai megmozdulás. A vajdasági szerbek nem csatlakoztak ugy százszázalékosan a zágábi határozathoz, amely a független Horvátország elvi alapjait rakta le, de hangsúlyozták, hogy kell nekik a teljes politikai és bizonyos tekintetben a gazdasági függetlenség is. Verségséleg a szerbekhez tartoznak, ideológiában és érzésben azonban a horvátokhoz kötötte őket a sors és az eddigi közös küzdelmek.

Pár nappal ezelőtt a katolikus püspö-

AZ ÖTVENEK

Kik tartoznak az ötvenekhez? Van közöttük mindenféle fajta ember.

Kereskedő, ügyvéd, orvos, mérnök, hírlapíró, munkásvezér, politikus. Leten-kint egyszer-kétszer összejönnek és beszélnek a jövőről.

A legagilisabb közöttük egy jeles lapszerkesztő, aki akár már holnap lthgy-ná ezt a világot. Hü segítőtársa felesége, aki nagyon benne van az új életben. Már kiszámították, hogy mit kapnak a butorokért és az egyéb a Galapagos szigeten felesleges holmikért.

A terv? Érintkezésbe lépnek valamelyik elhagyott sziget kormányzóságával

kők léptek fel erőteljesen a diktatúra ellen s ez azért volt különösen kellemetlen a belgrádi kormányoknak, mert a jobboldali diktatúra eddig arra számított, hogy a baloldali mozgalmakkal szemben támaszkodhatik az egyházakra. Ez az újabb konfliktus után megmozgatta egész Szlovéniát. A klérus és a kormány összetűzéséből politikai mozgalom született. A szlovén nép észrevette, hogy nem fordul fel a világ, ha a diktatúra felé kemény igazságokat mernek megkövetelni. A politikai mozgalmak vezeterei összeültek s memorandumot fogalmaztak, amit kiáltvány alakjában hoztak a szlovének és a kormány tudomására.

Ez a kiáltvány önálló közigazgatást követel Szlavoniának s egyébként is olyan kitételeket tartalmaz, amelyek érthetően igazgathatják a belgrádi urakat.

A szerb sajtó természetesen felhördült. A lapok teljes terjedelmében közlik a szlovén nyilatkozatot s különösen kiemelik azt a követelést, hogy a Jugoszláviában, Olaszországban, Ausztriában és Magyarországon szétszórta élő összes szlovéneknek egyesülniök kell. Mi akar ez lenni?

és ltelepedési engedélyt kérnek és azután pénzzé tesznek mindent s a nyár végén kihajóznak az ismeretlen cél felé. Amiről az ötvenek még nem tudnak semmit. Csak azt tudják, hogy ott jobbnak kell lenni. Mert ott nincsenek furcsa, rossz emberek, ott nincs kávéház, nincs politika és nincs hazugság. Ott tengerek vannak, állatok és halak, kagylók és virágok, fák és gyümölcsök és télen is forró, áldott nap.

Ötven emberre, akik a megbomlott világon keresztül emberségük megmaradt roncsait átméltik egy másik, boldogabb, ismeretenebb világba...

A belgrádi sajtó riadtan panaszkolja fel, hogy ebből a nyilatkozatból egyáltalában nem derül ki még az sem, hogy a szlovén egyesülés Jugoszlávia keretein belül történne meg.

Hát még ennyire sem gondolnak a szlovének Jugoszláviával kapcsolatban? Hiszen ez Jugoszlávia megbontására irányuló törekvés.

Jellemző a helyzetre, hogy a belgrádi sajtó egyrésze már nem is a szlovéneket támadja, hanem a politikusokat, akik idáig engedték fajulni a helyzetet. A legélesebb hangon támadják például Korosecet, aki miniszterelnök is volt, később a Zsifkovics kormányba is belépett, volt tehát alkalma arra, hogy képviselje és megvédje a szlovének érdekeit. Miért nem tette ezt? Csak azért, hogy most a szlovén katolikusokat felvezényelje Jugoszlávia ellen?

Undok kétkulacsosnak nevezik, akivel szemben még a horvát néppozér, ama sokszor meghurcolt és meggyötört Mascek is példaként állítható.

A nagy izgalom azonnali cselekvésre készteti a belgrádi kormányt. Srskics miniszterelnök szerdán elutazott, hogy a helyszínen tanulmányozza a helyzetet.

Ingyen fürdő és villamosjegy a temesvári munkanélküliek gyermekeinek

Temesvár, január 12.

A temesvári városi tanács megállapításai szerint 1932. december elsejétől január 7-ig a városi tanács 1 millió 570 ezer lejt költött a munkanélküliek segélyezésére. A városi tanács ezen kívül abban állapodott meg a Neptun-fürdő tulajdonosaival, hogy hetenként kétszer ingyen adjanak fürdőt a szegény temesvári iskolásgyermekeknek. A villamosművek igazgatósága pedig azzal segített a szegény szülői iskolásgyermekeik, hogy szabadjegyet adott számukra a villamoson való utazásra.

Elitették

a párisi aranycsinálót

Páris, január 12.

Hetek óta állandóan nagy érdeklődés mellett tárgyalta a párisi törvényszék büntetőtanácsa Dunikovszkynak, az aranycsináló mérnöknek bűnyögyét. Tegnap a törvényszék meghozta az ítéletet, a mely Dunikovszkyt

csalás miatt 2 évi börtönre és 2 millió 792 ezer frank kártérítésre kötelezte.

A kártérítésül megítélt összegnek fele van fleust holland pénzembert illeti, míg a másik felére több francia arisztokrata és egy nagyiparos tart igényt. A törvényszék az ítélet indoklásában megállapította, hogy Dunikovszky aranycsináló elektromos berendezése naiv tákolmány, amely teljesen hasznavehetetlen s azonkívül a modern aranycsináló soha sem volt kapható arra, hogy kísérleteit, amelyeket a kifosztandó áldozatok meggyőzésére végzett, szakértők jelenlétében hajtsa végre.

A kolozsvári rendőrtisztek sem hajlandók vizsgázn

Kolozsvár, január 12.

Február elsejére rendelték be Bukarestbe azokat a kolozsvári rendőrtiszteket, akiket elégtelen képesítés miatt feltételeken rendelkezési állományba helyeztek és vizsgára kötelezték. Több város rendőrtiszteinek példáját követve, az érdekelt kolozsvári rendőrtisztek is arra az álláspontra helyezkedtek, hogy

nem tesznek eleget a belügyminiszteri um rendelkezésének és nem mennek el Bukaresztbe vizsgát tenni.

Szerintük a vizsga anyaga olyan nagy, hogy arra a szolgálatból fennmaradó szabad időben elkészülni nem lehet s a rendelkezésre álló rövid idő alatt meg egyetemi tanárok sem tudnák a tananyagot bevégni.

Nem boncolják fel

a halálvillamos második áldozatát

Budapest, január 12.

Jelentettük már, hogy tegnap a zugligeti villamoskatasztrófa második áldozata, a kis Gundel Mária is meghalt.

Újabb értesüléseink szerint a Gundel-család kérésére a hatóság eltekint a holttest felboncolásától. A kiscányt pénteken délután félnyélkor temetik.

A katasztrófa lefolyásáról szóló hivatalos szakértői jelentés egyébként még mindig nem készült el. A halálvillamosi lefoglalta a rendőrség. Rövidesen megvizsgálják, hogy nem volt-e a kisiklott kocsi gépezetében valami olyan rejtett szerkezeti hiba, ami a borzalmas katasztrófát előidézte.

HIREK

A férfi és feleség — nem rokonok

Budapest, január 12.

A bíróság elvi döntéseiben nagyon sok érdekes probléma merül fel. Így például az egyik lakásrendelet értelmezéséből kifolyólag azt kellett eldönteni a bíróságnak, hogy a lakásrendelet szempontjából a férfi a feleségnek rokona-e, vagy sem.

Egyik háztulajdonosnő ugyanis azzal a megokolással mondott fel lakójának, hogy a lakó által bérelt lakásra szükség van férjének, mert férje orvos, aki laboratóriumot akar berendezni. A lakó a felmondást nem fogadta el, még pedig azzal az érdekes megokolással, hogy a lakásrendelet pontosan megjelöli azokat a személyeket, akiknek lakáshoz való juttatása érdekében a háztulajdonos saját házában lakásokat felmondhat, ám ezek között a személyek között a házastárs nincs megjelölve.

Az alperes védekezésével szemben arra hivatkozott a háztulajdonos, hogy a lakásrendelet szerint közeli hozzátartozó érdekében lehet csak gyakorolni a felmondást, már pedig a feleségnek nincsen közelebbi hozzátartozója, mint a férje.

A járásbíróság elutasította a felmondási keresetet azzal, hogy a rendelet megjelöli a közeli hozzátartozók fogalmát és e szerint közeli hozzátartozó alatt a fel- és lemenőágbeli rokon és a testvér értendő. Ha a rendelet a kedvezményt a házastársra is ki akarta volna terjeszteni, úgy azt külön kellett volna felemlíteni.

A budapesti törvényszék, mint felebezési bíróság, új eljárásra utasította az elsőfokú bíróságot. A megokolás megállapítja ugyan, hogy a magyar jog szerint férfi és feleség között rokonság nincsen és hogy a férfi sem fel-, vagy lemenőágbeli rokonnak nem tekinthető, de azért eloben megáll a felmondás, mert a férfi és feleség közös háztartásban élnek s miután a férfi tartozik gondoskodni a feleség eltartásáról, a felmondás a ház tulajdonosa érdekében is történt.

— APPONYI ALBERT GENFBE UTÁZIK. Budapestről jelentik: Gróf Apponyi Albert nétfőn ismét Genfbe utazik, hogy a Népszövetség legközelebbi tanácskozásain Magyarországot érdekeket képviselje.

— HAT HÓNAPI FOGHAZ EGY CIK-KERT. Csikszere-dáról jelentik: A „Csiki Néplap” című hetilapban nemrég egy olyan cikk látott napvilágot, amely le- szögezte, hogy a regáti származású tanítók magyar növendékeiket fajuk iránti gyűlöletre buzdítják. A cikk alapján a ko-

FÁJDALMAK
KÖSZVÉNY,
REUMA

AKNÉ, HERPESZ
EGZEMA, GÖRCSÉR,
TÁLYOG, FLÉBIT.

Asszonyok akiket vérük kinez

A fájdalom az artritikus tulajdonsága. Akut fájdalmak, idegfájdalom, a köszvény kínlja és a reuma gyötrelmei, a testi és lelki fájdalom, amelyet előidéz a borbaj, a görcsér borzalmi, valamint a flébit és tályog által okozott szenvedések, a nők havibajos fájdalmi, valóságos pokollá teszik az életet. De az artritizmus végre legyőztük a RICHELET VERTISZTITÓ, a vér felhígító módszere által, amelyet a világ legválogatottabb orvosi tekintélyei írnak elő a betegek részére.

A RICHELET VERTISZTITÓ legyőzi a legakutabb fájdalmakat. Beheggeszti a sebeket, eltünteti még a nyomát a bőrbetegségnek és megszabadítja a szervezetet a legveszedelmesebb fertőző elemektől, melyek megmérgezik.

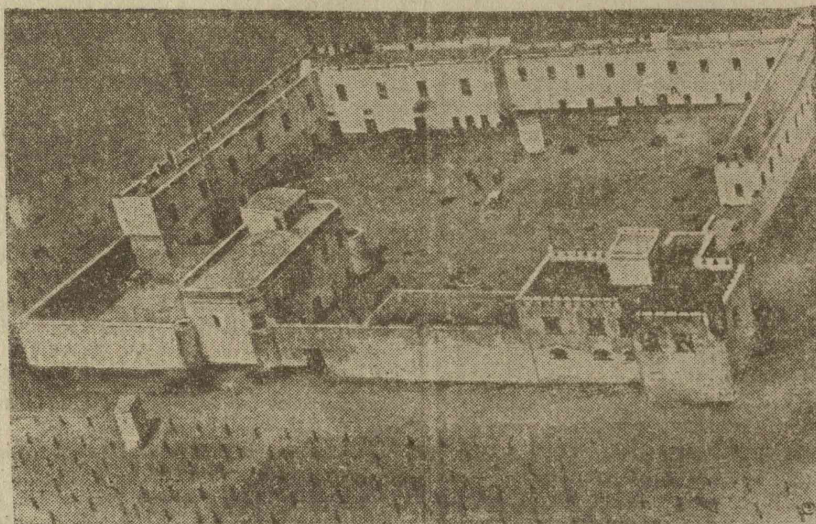
Minden üveghez ismerető könyvecské mellékelünk. Lapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Laboratores L. RICHELET din Sedan, 6. Ru: Belfort, Bayonne Franciaország. Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4. Sírada Pitar Moş.

lozsvári sziguranca-vezérfelügyelőség eljárását indított a lap ellen. A csikszere-dai törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet, amelynek során Péter Ferenc lap-tulajdonos kijelentette, hogy a kérdéses cikket nyomdájának egyik segédje, Baricz Ábrahám József írta. Miután Baricz vállalta a szerzőséget, a törvényszék a lap-tulajdonost felmentette, Bariczot ellenben a Márzescu-féle rendtörvény alapján izgatásban találta bűnösnek s ezért hat hónapi fogházbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre ítélte. A súlyos ítélet ellen Baricz bejelentette felebbezését.

— KÖZVESZÉLYES CSAVARGÁSÉRT 6 HÓNAP. Temesvárról jelentik: Drákói ítélet hangzott el a temesvári járásbíróságon, ahol Fiala Kálmán dr. járásbíró Mocan Victor, Scheibert Károlyt, Vajda Margitot és Belin Györgyöt közveszélyes csavargásért hat hónapi fogházbüntetéssel sújtotta.

— KÉT OK, AMELYEKBŐL EGY IS ELÉG. Budapestről jelentik: Csütörtökön reggel a budapesti Győri-úton egy fiatalember revolverrel szájba lőtte magát és azonnal meghalt. A kiszállott rendőri bizottság megállapította, hogy az öngyilkos fiatalember Püspöki Imre szigorló közigazdász. Zsebében bucsulevelet találtak, amelyben azt írja, hogy gyógyíthatatlan betegsége és rettenetes nyomora miatt dobja el magától az életet.

A SPANYOL ÖRDÖGSZIGET.

ahonnan 28 monarchista fogoly megszökött. A különös börtön az afrikai Rio de Oro szigeten épült és, amint látható, nem ulságosan barátságos hely.

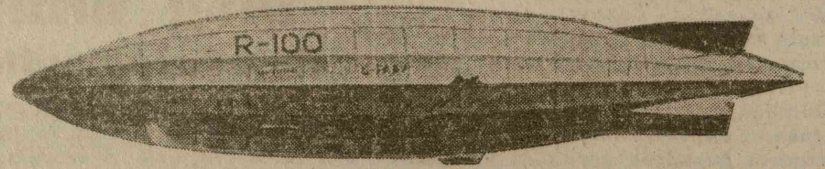
— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— EGY ÉVI FOGHAZRA ÍTÉLTÉK, MERT A SZOVJETET ÉLTETTE. Marosvásárhelyről jelentik: Ábrahám Piroska marosvásárhelyi urileány, 1930 augusztus 1-én egy nyilvános munkagyűlésen a Szovjetet éltette. Ábrahám Piroskát annakidején egy marosvásárhelyi törvényszék, mint a tábla felmentette. A Semmitőszék most visszaküldte az ítéletet azzal a megjegyzéssel, hogy tárgyalja újra az ügyet, mert ez ügyben a Márzescu-féle rendtörvényt kell alkalmazni. Az intézkedés alapján a marosvásárhelyi Tábla ma újra tárgyalást tartott, amelynek során Ábrahám Piroskát egy évi fogházbüntetésre ítélte. A vádlott felebbezett a súlyos ítélet ellen.

— TEMESVÁR-GYÁRVÁROSI BÜNKRÓNIKA. Temesvárról jelentik: Birl József gyárvárosi lakost szerdán este, amikor hazafelé tartott, ismeretlen emberek megtámadták és megbícskázták. Birl Józsefet a mentők súlyos sebekkel szállították a Béga-szanatóriumba. — Gyárvárosi lakásán tegnap elhunyt Kepler Sándor 22 éves fiatalember. Halála után olyan hírek terjedtek el, hogy a fiatalember erőszakos halálának esett áldozatul. A hatóságokhoz eljuttatott névtelen feljelentés alapján Kepler holttestét beszállították a közközház halottasházába, ahol hatósági orvosok boncolják fel, hogy a halál okát megállapíthassák.

— A LEGNAGYOBB ELRAGADTATÁS-SAL... Nagyváradról jelentik: Szatmári István kárpitos a nagyváradi hadvezetőségnek bemutatott egy kocsi, amely husz fonyi gépfegyver osztogat tud folyóvizeken átszállítani. A kocsi ugyanis csónakká lehet átalakítani s ilyenformán könnyen és veszélytelenül lehet vele a vizen átkelni. Szatmári talál mányat magasarangu katonai személyekből álló bizottság vizsgálta felül és a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak arról.

MA. — CSÜTÖRTÖKTŐL — A VILAG LEGNAGYOBB

A LEVEGŐ HŐSEI

A SARKVIDÉK
FELFEDEZÉSÉNEK
MEGRAZO DRAMÁJA

U X
MOZGÓ

A modern kor és minden idők legnagyobb ZEPPELIN filmje, amelyet az UFA-filmgyár készített millió befektetéssel és az Egyesült Államok légiflottájának közreműködésével. Ez a film nagyobb az „Egri titánok”, valamint az összes eddig bemutatott hasonló zsánerű filmeknél!

— A CONGORILLA FILM TEKER-CSE IS AZ ÖSSZEÜTKÖZÖTT VONATON VOLT. A brassói Astra-mozgó ez- uton hozza a közönség tudomására, hogy a „Congorilla” című expedíciós filmsoda bemutatóját csütörtökről szombatra ha- lasztotta. Az említett film történetesen annak a vonatnak a máhakovcsijában volt, amely a bukaresti Gara de Nordon kedden reggel kisiklott s így átvétele né- mi késedelmet szenvedett. Az Astra mo- zó igazgatósága a bemutatóra várakozó közönség szíves elnézését kéri — szombati- g, amikor végre megkezdhetik a szenzá- ciós dzsungelfilm vetítését.

★ A BRASSÓI MAGYAR DALÁRDA KÖZGYŰLÉSE. A Brassói Magyar Dalárda 1933. évi rendes közgyűlését január hó 22-én, vasárnap délután 3 órakor tartja a Redoute kék termében. Ugyane helyiségben lesz este 8 órai kezdettel a szokásos családi összejöve- tel. Mindkét alkalomra ezuton hívja meg az egyesület vezetősége a Dalárda rendes és pár- tolo tagjait és az érdeklődőket.

★ ÉRTESÍTÉS. A brassói református egy- ház presbitériuma értesíti az egyházközség tagjait, hogy az 1933. évi egyház- és iskola- fenntartási díjak megállapítottak, megtudha- tók az egyházi hivatalban (Kálvin János-u. 3. sz.).

— HETVENEGY ÜGYET KELLETT A BRASSÓI BÍRÓSÁGOKNAL ELHA- LASZTANI A HIDEG ÉS HÓ MIATT. A brassói törvényszéken és táblán napon- ta két szekció tart tárgyalásokat. Az egyiknél polgári, míg a másiknál a bün- ügyi pereket tárgyalják. Egy-egy napra rendszerint 12—18 per van kitűzve, melyből azonban nem igen tartanak meg csak néhányat. Az azonban, hogy sem a tábla, sem a törvényszék egyik szekciójá- nál nem tárgyalnak le egy kitűzött ügyet sem, nem igen fordul elő. Csütörtökön történt meg hosszú évek óta először, hogy a kitűzött ügyek egyikét sem sikerült le tárgyalni. Ugyanis főleg vidéki ügyek voltak, amelyeknek felei a közeli falvak- ból valók. Tekintettel azonban a hidegre, ami a hőesét követte, a vidékiek nem jöttek be Brassóba s így a kitűzött ös- szesen 71 ügyből, egyetlen egyet sem tár- gyalnak le.

Minden városban

és minden faluban tudják, hogy mi-
lyen kellemes és előnyös megszállni

Budanesten

Bristol Szállóban

Előzékeny kiszolgálás

Kellemesen fűtött szoba

Kitűnő ellátás.

Naponként és személyenként
12.— P.-ért.

BUTORVÁSÁRLÁS BIZALOM DOLGA!

BUTORAINK MINOSÉGÉBEN
NEM FOG CSALATKOZNI!

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR R. T.

BRASSO
BUKAREST
MAROSVASARHELY

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Az 1932. évben a következő államok valutái veszítették értéküket: Uruguay 62 százalék, Görögország, Spanyolország és Japán 58, Argentína 52, Brazília 46, Island 44, Finnország 42, Dánia 36, Norvégia 34, Kanada 34, Svédország 33, Anglia 32, Egyiptom 31, Ausztria 12, Magyarország 6, Észtország 2 százalék.

A német bankok közül az idén épp úgy, mint a múlt évben, legelsőknek a Birodalmi Hiteltársaság (Reichskreditgesellschaft) készített el mérlegét. Az intézet, ugyanúgy, mint tavaly, négy százalék osztalékot fizet az elmúlt üzleti évről.

Az Egyesült Államokban a munkanélküliek száma a legújabb kimutatások szerint 11 millió 590.000-re emelkedett.

A svájci szövetségi tanács a nyerskávé vámját métermázsánként 5 frankról 50-re, a pörköltkávéét 12-ről 100-ra, a száraz kávépótlékot 20-ról 100-ra, a teáját öt kilonként 50 frankról 100 frankra emelte fel.

Az osztrák kormány ismét újabb bevételi korlátozásokat léptetett életbe. Így többek között a zab importját is külön bevételi engedélyhez köthették.

Az olasz műselyemkartell a japán és angol konkurencia miatt feloszlatták. Az angol műselyemgyártás a múlt évben negyvenhat százalékkal, a japán produkció pedig negyven százalékkal emelkedett. Az olasz műselyemtermelés ezzel szemben tizenkét százalékkal, a kivitel pedig tizenöt százalékkal visszaesett.

Szeptembertől újévig Bécsben hétezer autórendszámot adtak vissza. A forgalomban levő gépkocsik száma az osztrák fővárosban most huszonnyolcezer.

Tomcsa Sándor riportja:

IKSZEDIK SZÁMU VESZTESÉGLISTÁNK

Székeljudohely, január 12.

Előljáróban valamit kellene írni, valamit, tűzbe és bánatba mártott tollal, hogy ahova ezek a sorok eljutnak, ott sötétbe vesszen minden, csak a rémület lángoljon fel az égig... Pedig, hogy úgy mondjuk, „effektív” nincs valami hallatlan dologról szó: egy halott, egy haldokló és két sebesült...

Mi ez, a Halál készülő nagy koncertjéhez? Mi ez a summaműsor két és fél hullá, ehhez a prelúdiumhoz, melyben benne döglődünk? És a fülünkre szorított tenyerünkön is átszivárog ez a rettentő muzsika.

Mi ez a négy vértől lucskos székel ing, meg harisnya?

Három civil és egy rendőr nyomában

Ha jól emlékszem, Wilde mondta, hogy: „uriember nem néz ki az ablakon”. Ennek az aforizmának a maga idejében meg lehetett a belső erkölcsi tartalma és értelme. En ezt a kijelentést a mai viszonyokra áthangszerelve, így írnám meg: *Nem érdemes kinézni az ablakon.*

Hát érdemes?

Három urat láttam és utánok tisztes távolban egy rendőrt. Ballagtak a nyájas hóhullásban. És pedig: a vizsgálóbíró, az ügyész, egy törvényszéki jegyző és a rendőr, iratokkal a hóna alatt.

Sűrűn havazott.

A vizsgálóbíró zsebkendőt tartott a szája elé, az ügyész a kabátja prémjéről verte le a pelyheket, a jegyző felpillantott az ablakra és a rendőr orra vörös volt. (Ne tessék jóra gondolni: ma egy rendőr orra csak a hidegtől lehet vörös.)

Ezt állapítottam meg, ahogy pillantásommal átfogtam ezt a menetet. Ezt az aktacso-

Interjú egy haldoklóval

Szerencsém volt: a patikus éppen akkor lépett ki a laboratóriumból.

— A, szervusz, — mondta, — hát megjöttél? — én tudom, hogy mire gondolt.

Aztán családostan invitált be a patikába. Büszkén mutogatott egy mérleget, mely a milligramm századrészét méri. Tizenkétezer lej volt.

— Hát ezt drágán vettétek, — mondtam, — ötszázért már olyant lehet kapni, hogy a kilókat is méri.

A patikus kacagott és azt mondta, hogy könnyű nekem. Mire azt válaszoltam, hogy, de még milyen könnyű! Olyan könnyű, hogy ha rátennem egy hidmérlegre, — beszakítaná.

De ez nem fontos.

A komisszió éppen akkor indult a hullaház felé. Az ifjú jegyző talán egy picit sápadtabb volt, mint mikor utóljára láttam. Igaz, akkor éppen tangóztak. Az orvosok fehérben, a kórháznál valami kufferfélélt cipelt. Utánuk mentek a hullá hozátartozói: az apja s valami falubeli fehérnépek, meg legényecskék. Az apa szeméit törölgette. A „zsebruhájába” piros, meg kék virágcsokrok voltak hímelve. A halottnak még ilyen virág sem jutott. Ő megint csak egy nikkelezett kést kap a mellébe.

Az én patikusom azt mondta, hogy míg a boncolás tart, fussunk fel az emeletre, a vérengzés második áldozatának esőkkent a láza,

Egy ifjút kis futam.
Egy halk stimolás.

Mi ez a naiv szárnypróbálgatás, ez az igénytelen kis pontpurri ahhoz, mikor az egész orchester be fog vágni a fortissimóba és a karmesteri emelvényen vadul, lihegve, a kéjtől nyálasan fog dirigálni a bestia Halál!

Mégis, ahogy most eljöttem a huszonegy éves Balázs János szétszedett hullája és bátyjának, Józsefnek, a tulvilágba pislogó szemei mellől, előljáróban kellene írjak valamit, valamit, tűzbe és bánatba mártott tollal...

De csak ennyi szakad ki belőlem a megdöbbenést követő lethargiában: Ugy látszik, meg vagyunk elég kevesen!

Vajon hol?

Menjünk s az urak válla felett kukucsáljunk oda, hol a folytonossági hiányon valószínű a bánat és a bűn tengere csapkod be.

Az urak a megyei közkórház kapuján fordultak be.

Mivel egészséges idegeneknek csak délután 1–3-ig szabad a bemenet, elhatároztam, hogy legrosszabb esetben kivettem a vakbelemet, miután a komisszió után én is elszántan beléptem a kórház kapuján.

Mert egy jó riport mindig megért egy nyűtt vakbelet.

talán el tudja mondani a történeteket.

A lépcsőn egy beteget hoztak le hordágyon. A falhoz szorultunk. A beteg, míg elvitték előltünk, a pokrócok tömege alól pillantását végigjártatta rajtam. Le s fel, le s fel. Kétségbeesetten, reménykedve kutatott rajtam valamit. A halált. A facies hippocratica-t. Aztán undorral és kétségbeesetten csukta le szemeit. Tul egészségesnek talált.

— Tébecé, — mondta a patikus.

Aztán beléptünk a kórterembe. Az ajtónyitáskor csak a szemek fordultak felénk. A fejeket mozdulatlanra fogta a fájdalom, a gyengeség, vagy a közöny. A teremben minden fehér volt, mintha bent is havazott volna, csak a szemek alatt feketéileit a kialvó élet korma.

Egy ágynál megálltunk.

Első pillantásra egy hullát látok, a teljes collapsus előtt. A jobb oldalán fekszik. Fején kötés, balarcán vattacsomó, tapasszal beragasztva, orra alatt száján keresztül hegedő vágás.

— Hogy érzi magát? — hajol föléje kísérem.

A sárga szemhéjjak oly lassan emelkednek fel, mint egy színházi vasfüggöny. Mögötte egy fátol s csak amögül ütközik elő a maradék élet a szemekből. Szavak tántorognak a füleinkhez:

— Mintha jobban...

— Nehezére esik egy pár szó?

— Nem kérem. — Ajkai oly nehezen nyílnak szét, mintha félig száradt enyvel volnának kebenve.

Körmei alatt megszáradt vér.

Miért szedi...?

Miért szeded gyermekeivel?

CSUKAMÁJOLAJAT

azt az undort keltő nehezen emészthető orvosságot?

az **ELIXIR PANGADUINE**

tokkal máj kivonatból készül. — KITÜNŐ IZŰ. — Tartalmazza a

CSUKAMÁJOLAJ

összes aktív elemeit, csak hogy négyszer olyan hatásos, mint az.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Ara 190 lej nagyüvegenként!

nyezetén is Balázs József homályosuló szemével, Balázs József, ki 26 éves, nős, gazdálkodó és egy hétnapos fiúcska apja.

És állapotára nézve — haldokló.

A HULLA

Innen a hullaházba mentünk, hol a boncolás már folyt. Mikor odaértünk, a kórháznál éppen lépett ki, egy pohárból valami vöröset loccsintva a hóba.

Az ajtó előtt a havazásban a fehérnépek, meg a legényecskék állottak s előttük kalap nélkül, mint egy küldöttség élén, az apa, ki nek egyik fiát most darabolták itt bent s a másik fia pedig talán már elindult ide. Vöröses bajuszán könnyecsek fityegtek s az ő szemei is ezt keresték a piszkos-szürke égen: miért? Onnan fentről pedig nem jött válasz, csak a hó hullt, hullt, egy pillanat alatt belepve azt a kis vörös pöttyöt a hóban.

Bent a márványon pedig az a huszonegy éves gyerekmber. Szétszedve. A szíve a balfüle mellett, a belek kiszedve, a veséje mindjárt lepottyan az asztalról és egy gyomorrésze éppen most hajol rá a két orvos.

Roncsaiban is gyönyörű test: erős és fehér. Huszonegy éves. Utolsó pillanataiban az anyje után sikoltott.

És a kialudt, valami sárgás levelet eresztő szemek vakon bámulnak e szörnyű szoba nyirkos falán keresztül a semmibe: miért?...

Már szaga volt és kintől behallatszott az apja vinnyogó sirása.

Még felírtam, hogy: a kés, mely k. b. négy centi széles és mintegy husz centi hosszú volt, a baloldalon hatolt be az ötödik és hatodik borda közt és a szív alatt áthaladva, átszurta a tüdőt és átvágta, a beleket.

Azt hiszem, egy pirinkóval én is fehérebben léptem ki. Arcomra hullt a borzadály hava. Persze, meg kell szokni. Megint meg kell szokni.

Tizenhatalban Assiagonál a hullák alá bujtunk az olasz granátok elől. Csak úgy, mint mikor az eső elől ereszt alá áll az ember.

Meg lehet szokni.

De nem lehet belenyugodni.

Mit mondanak?

AZ APA:

— Jámor két fiú volt. Az én fiaim. S az a három gazember pedig Szentkeresztbányán csinálta a késeket gáttér-fürészből s azt mondták, hogy a hegybelieknek mind meg kell döglőniük s hogy Lövéten meg a víz is vérré válik. Hát azaz is vált. Nem volt fehérebb a dologban kérem, csak azoknak olyan a természeti: vérengzők. Az ilyeneket mind fel kell akasztani...

Sodorint egyet a bajuszán s már az otthoni hangján szól egy legénkéhez:

— Márton menj, hogy a lovak jöjjenek a koporsóval...

EGY ASSZONY:

— Kérem szépen, egy szempillantás alatt történt az egész, ezek szegények nem tartották hozzá magukat. Azok réjok támadtak s

hersegett a kés az emberhusban. Ferenc Márton aztan délen mutogatta a kést s azt mondta, hogy borjut meggy ölni. Este pedig dicsekedve hangoztatta, hogy a borju le van szurva. Aztán lefogta a csendőrség...

EGY LEANYZÓ:

— János, János — és a kendőjébe nyomja az arcát.

— A testvére? kérem az asszonytól a leányra intve.

Az asszony lehalkította hangját:

— Nem kérem. A menyasszonyára lévődő volt.

Sűrűn, nagyon sűrűn havaz.

Olyan sűrűn, hogy alig lehetett látni, mikor a két csikó a koporsóval befordult a kórház kapuján.

Asira (Apolló) Mozdó

BRASSO.
Telefon 564

Csak 2 napig, csütörtök és péntek:

Az utolsó nagy szenvedély

José Molica a nagy tenor és Mena Moris

Január 14-én, szombattól premier.

Fehér fogak: Chlorodont

Brassóban utcát neveztek el Ady Endréről

Brassó törvényhatósági város tanácsa tegnap délután 4 órakor tartotta meg Voicu Cornel dr. polgármester elnökelete alatt január havi rendes gyűlését. A tanács magyar tagjai közül jelen voltak: *Debrezzy Béla dr., Király Lajos, Szabó Béni, Szegő Árpád, Szele Béla dr. és Zakariás Erzsébet.*

A *Bredicianu* Tiberiu dr. által előterjesztett előadói javaslat elfogadásával a gyűlés jóváhagyta a vendéglők, szállodák és étkezőhelyiségek osztályozása tárgyában elkészített szabályrendeletet. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy az állandó választmány felülvizsgálta a városi pénztárakat és minden rendben talált.

Brassó város jelenlegi vezetősége már régebben elhatározta, hogy a városközi személyautóbusz-forgalom lebonyolítását kezébe veszi. E célból az ősszel hat modern autóbuszt állított forgalomba, melyek mellett még egyelőre forgalomban hagyták a magánvállalkozók autóbuszait is. Most a város perfektuálni kívánja régebbi határozatát és újabb 14 autóbuszt kíván üzembe helyezni, hogy aztán a magánvállalkozók forgalmának leállításával egyedül a város modern és higiéniai szempontból is a követelményeknek megfelelő autóközlekedjenek és ezáltal a közönség szabályozott, rendes forgalomhoz, a város pedig jelentékeny jövedelemhez jusson. *Debrezzy Béla dr.* a célból a közgyűlés elé terjesztette az új kocsik versenytárgyalásának tárgyában elkészített feltételeket, melyeket a gyűlés elfogadott.

Caliman Miklós dr. ismertette a munkaügyi minisztérium kérését a tanoncotthon mellett 2200 négyzetméter terület ingyenes átengedése tárgyában. A gyűlés teljesítette a minisztérium kívánságát.

Szele Béla dr. előadói javaslatára a gyűlés 58 új utcát látott el névvel és 5 régebben elnevezett utca elnevezését megváltoztatta. Az új utcanevek közül 10 magyar vonatkozású, 8 szász, 55 semleges jellegű, a többi pedig román. A magyar vonatkozású elnevezések a következők: *Korvin Mátyás-utca, Hunyadi János-utca, Kócs Ferenc-utca, Törökös Ferenc-utca, Ady Endre-utca, Hétfalusi-utca, Székely-utca, Orbán Balázs-utca, Rab István-utca és Csángó-utca.*

Szele Béla dr. előadásában tárgyalta a gyűlés a derestyei-utcai csatornázás költségeinek az 1933-ik évi költségvetésbe leendő felvételét és több utcaszabályozási célra eszközölt telekvásárlás ügyét, minden pontnál elfogadva az előadói javaslatot.

A napirend lefolytatása után *Copony Traugott* és *Zerbes Mihály* interpelláltak a ház- és földadó kivételéről körül tapasztalt visszásságok miatt. Az adókövető bizottságok erőszakosan túlléptek az adótárgyakat és ez által illuzóriussá teszik a kormányzat szemfényvesztő intézkedését, mellyel az adót leszállította. Az adó-százáleket leszállítják pár perccel, de az adóalapot határtalanul felbecsülik és így nem adóleszállítás sül ki, hanem a legindokolatlanabb és legelviselhetetlenebb adóemelés. Mindkét interpelláló sürgős intervenciót kért a kormánytól, amit a polgármester készséggel meg is ígért.

Iskolák — Egyesületek

— SZENT-ANTAL estélyt rendez a Brassói Róm. Kath. Nőegyesület f. hó 15-én d. u. 6 órakor a főgimnázium tornatermében, szegényei javára. Műsor: 1. A Brassói Magyar Dalárda férfikarának éneke: „Rózsa van a keblén” *Farkas Andor* től. 2. Bárd Oszkár: „A két fiammal Uristen mi lesz?” Szavalja: *Nagy Karola*. 3. Mozart: *Alleluja*, *Puccini Madame Butterfly* *Franz*: *Ősszel*, *Dienzl Oszkár*: *Lilomszál*, *Fischer Vilmos* (Ady): *Temetés a tengeren*, *Lavotta*: „Rég volt”. *Káldy György*: *Csalogánydal* (fuvola kísérettel), *Huber Károly*: *Változatok*, *Énekli dr. Harmath Zoltán* urnó, zongorán kíséri *Bojér Sándor* urnó. 4. Beszéd: *Tartaj Szeplér Ferenc* főgimn. igazg. ur. 5. *Balán János* zenekara magyar nótákat játszik. A szegények nevében szeretettel elvár minden nemes lelket *Tutsek Gyula*-né és *Jóó Győzőné* rendezők.

SPORT

Újjászervezik az egyetemi sportot

Kolozsvár, január 12
Február hó folyamán Kolozsvárt nagyfontosságú gyűlést tartanak az egyetemi sportegyesületek kiküldöttjei. Bukarest, Jasi, Csernovic, Kolozsvár, Nagyvárad és Temesvár egyetemeinek képviselői három fontos kérdést fognak megtárgyalni, és pedig: az egyetemi sportélet megszervezését, az 1933 évi egyetemi bajnoki versenyek megrendezését és a szeptemberi diákolimpián való részvételt.

Rövid sportok rak

A HC Cortina D'Ampezzo, olasz jég-hokkicsapat tegnap Budapesten a FFC-vel mérkőzött a műjégpályán és 0:0 arányban eldöntetlenül végzett.

A Nemzeti Görögországban az Étnikos csapatoktól 1:0 (1:0) arányú vereséget szenvedett. A csapat Athénben egy, Szalonikiben két mérkőzést játszik még és azután tér haza.

Az angol—olasz válogatott labdarúgó-mérkőzést május 13-án Rómában játszák le.

A *berlini Tempó* című sportlap ranglistát állított össze a kontinens csapatairól, mely a következő: 1. Juventus. 2. Vienna. 3. Sparta. 4. Rapid. 5. Slavia. 6. IFK Nürnberg. 7. Glasskoppers. 8. Hungária. 9. Ferencváros. 10. Admira.

Myazaki, a 100 méteres gyorsúszás japán világbajnoka, egy rögbymérkőzésen vállsonttörést szenvedett s ezzel valószínűleg vége is szakad sportkarrierjének.

A magyar sibaajnokság 18 km-es versenye vasárnap lesz a Svábhegyen. A férfiak versenyére 62, a nőire 7, az ifjúságra 24 nevezés érkezett be. A versenyre bevezetett Lajos bajor királyi herceg is, aki a sorshuzárnál az 1-es számot kapta.

Rómában arról tárgyalnak, hogy 150 ezer néző befogadására alkalmas sportstadiont építsenek.

TRITSCH Sportáruház

postacsomagokban vidékre is szállít
felszerelt ski-t, rodlit, korcsolyát stb.
BRASSÓ, Str. Vorvodul Mihai 20 (Kolostor-u)

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. 30.589—1932.

HIRDETMEY

A kéményseprési munkálatok után járó díjakat kifizető jegyzékből (tarifából) felsőbb hatósági rendelet folytán a következő intézkedés hatályon kívül lett helyezve:

„Azon esetben, ha valamelyik házban 4—10 kémény, vagy kályha van, a végzett munka után járó díj 10 százalékkal, ha pedig több, mint 10 kémény, vagy kályha van, az ár 20 százalékkal, 1932. évi szeptember hó 1-étől kezdve redukálják.”

Ennek folytán a kémény- és kályhatisztításért a 15.511—32. sz. tarifában megállapított díjak minden levonás nélkül fizetendők.

Brassó, 1933. január 2-án.
Primar: Dr. Voicu m. p. Secretar General: Socaciu m. p.

Társas utazás

BUDAPEST—WIEN—
SALZBURG—INNSBRUCK
kedvezményes áron.

Jelentkezés január 20-ig.

Kronstädter Skiverein-nál
(Karpathenverein) és
Europa Menetjegyirodában
Brassó, Korona-szálló épületében

Hertrich Józsefné szül. Nagy Juliánna úgy a maga valamint az összes rokonok nevében mélyen megsomordott szívvel tudatja, hogy, a nagyon szeretett jó férj, testvér, vő, sógor és rokon

Hertrich József

kütelgyártómester

életének 56-ik, boldog házasságának 7-ik évében f. hó 11-én déli 1 órakor rövid, de súlyos szenvedés és a halottiszségek áhítatos felvétele után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének

Drága halottunk porréseit f. hó 13-án d. u. 3 órakor fogjuk a gyásházától Hosszu-utca 135 sz. alól, a postaréti róm. kath. temetőbe örök nyugalomra kísérni

Leikiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozat f. hó 14-én reggel 1/8 8 órakor lesz a plebánia templomában az egek Urának bemutatva.

Adj Uram örök nyugodalmat neki!

Brassó, 1933. január 12.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi egy szó 6. vasárnap betűkből 12 lej. Vasárnap 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzetes hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény.

Vételezés

Keresek megvételre — vidéki megbízás folytán — jókarban levő irógépet. Cim 199. szám alatt a brassói kiadóban.

Keresek megvételre különálló kompresszort, 70 atmoszférára, 30 H. P. Diesel motorhoz. Cim Kendi, Seicamare. 1106

Újonnan érkezett olcsó és jó

BOROK

kapható:

I. BRABANDER & Co.
cégnél. Brassó, Hosszu-u. 57 sz.

Eladó Fordson traktor, ekével, Kleiton Schutleworth cséplővel, esetleg elcserélhető négyes gőzgarnitúrával. Bartha Sándor, Kovászna. 185

Női harisnyák minden minőségben legolcsóbbak, legjobbak Franz Gross kötöttárúgyárban, Brassó, Kapu-utca 38.

3 éves száraz KÖRISFA, deszka és hasítvány, mintegy 1 köbméter eladó. Érdeklődők címüket közöljék a kiadóhivatalnál „Körisfa” jelige alatt. 1101

VENNÉNK egy 5—15 kw. dinamót és vezetéket, felelősséggel, jókarban levőt. Merkur, Firdőszentgyörgy. 185

MEGNYILT
BRASSÓ,
KAPU-UTCA
21 SZÁM ALATT
**RÁDIO
ELECTRICA**
STERN
villanyfelszerelési és rádió
szaküzlet

Üzletiathelyezés

KAPU UTCAI

varrógép, kerékpár, gramofon

üzletemet áthelyeztem
Bras-ó,

Weisz Mihály-u. 22

sz. al. További szíves támogatást kér **Strém János**
Minden vevő
ajándékot kap.

VESEK használt fűszerberendezést, mérték és súlyokkal. Gál Albert, Brassó, Kapu-utca. 1102

MAGYAR LÁNYOK

negyedévre 80 lej

ELEKES Hírlap-iroda
Brassó, Kapu-utca 6. sz. alatt

Allást keres

50—100.000 lej kaucióval rendelkező fiatalember pénztárnoki állást keres, vagy rentabilis üzlethez betársulna. Cim 150. szám alatt a brassói kiadóban.

Egészséges szoptatós dajka állást keres. Onika Györgyné, Brassó, Derestyei-ut 22. 198

Allást nyer

FESTŐ-MESTERT, megfelelő szakiskolával és hosszú gyakorlattal rendelkezőt keresünk gyapot, gyapju és selyem anyagok és fonalak festésére, méteres bálákban, csomagokban és gombolyagokban. Ajánlatok: Bukarest, Casuja Posta-lá 203. címre kéretnek. 1108

Lakás

Egy vagy két szobás, fürdőszobás lakást keresek. Címeket „Gyermekeken házaspár” jelíggel a kiadóhivatalba kérek.

KIADÓ azonnal modern két szobás, teljes komfortos lakás, Brassó, Vasut-utca 56. 175

KIADÓ két emeleti, különbejárattal, összefüggő szoba a központban, butorral, vagy anélkül, irodának, orvosi rendelőknek stb. alkalmas, esetleg egyenként is. Brassó, Kórház-utca 22. új sz. 182

Egy autógarázs olcsón kiadó. Cim 1107. szám alatt a brassói kiadóban.

KIADÓ

2 szoba, konyha lakás, esetleg 3 szobás irodának, vagy ruha-kalap-szalonnak is használható. Streiterferdt, Brassó, Kórház-utca 55.

Vegyes

Annak, aki a kutyát szereti és megbecsüli, odaajándékozunk egy hatodik évét betöltött nőtény farkaskutyát (tisza fajkutyát). Érdeklődők közöljék pontos címüket a kiadóban „Kutyabarát” címre. 164

Azonnan belépésre keres helybéli disztigvált üzlet jó megjelenésű, intelligens

**felszolgáló
leányokat**

Jelentkezni lehet délelőtt 10 és 11 óra között

GUTTMANN Brassó, Str. Regina Maria 2 (volt Fekete utca)

Ujdonság

Szabadalmazott **PÁSZTORI & HETTMANN-féle** higiénikus csőágy, szállagos, ruganyos sodrony-ágybetéttel, mely az összes eddigi ágyakat és ágybetéteket felülmulja. Rendkívül erős, szép és izléses kivitelben. A sodronybetét szállagjait tágalás vagy szakadás esetén bárki önmaga kicserélheti ujakkal, nem kell külön javításra küldeni. Egészséges és nyugodt alvást biztosít. Ágybetétet kívánságra bárkinek kipróbálásra rendelkezésre bocsátunk

Egyedüli gyártója: **PÁSZTORI & HETTMANN**

BRASSÓ, SODRONY-ÁGYBETÉT, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁR

